VISŲ SALIŲ KARALIAUKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JURGAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ | SOUTH BOSTON, MASS., RUGPJŪTO-SEPTEMBER 25 D., 1928 M., Nr. 73. | KAINA 5 CENTAI

Bolševikai bandę nužudyti garbintą Trockį

Londonas. — Spauda praneša, kad Sovietų Rusijos bolševikai bandę nužudyti savo buvusį tėvą Leoną Trockį jo trėmimo vietoje Turkestane.

Sako, kad suokalbis buvo padarytas Maskvoje; norėta nusikratyti Stalino opozicijos vadų.

Dabar bolševikų diktatorius Stalinas norėtų šį įvykį prieš pasaulį ir savo akluosius pasekėjus užmuilinti.

Bolševikų valdžios organai patvirtina žinias, kad į Trockį šautą, bet nepripažįsta, kad su tuo šaudymu būtų turėjus ką nors valdžia su diktatoriu Stalinu priešaky. Diktatorius Stalinas neva pasiuntęs tam tikrą komisiją dalyką ištirti.

Sulig žinių, Trockio namą Turkestane, šovikai saugojo per tris naktis. Pasislėpę miške, jie šaudė į namus, tuo tarpu Trockio sūnus šautuvu atsišaudė. Trockis šaukėsi pagalbos, bet jos negavo. Kada suokalbininkams nepasisekė nužudyti Trockį, tai jie bandė jį badu numarinti. Per keletą dienų jis ir jo šeima negalėjo gauti maisto.

Sako, kad apie šį suokalbį pats Trockis pranešęs slapta savo draugui Rakovskiui.

Bolševikų tarpusavės peštynės gal ir paliuosuos Rusijos darbininkus iš bolševikų vergijos.

Kipras Petrauskas-į vakarų Europą

Vėl dainuos su Šaliapinu. Petrausko koncertų turnė. "Habima" Kaune.

Šiomis dienomis atvyko į Kauną žinomas impresario L. Leonidovas Šaliapino gastrolių organizatorius Berlyne, kuriose dalyvavo ir mūsų Kipras Petrauskas.

Svarbiausioji Leonidovo atvykimo priežastis pasimatyti su K. Petrausku.

Po labai vykusių Kipro Petrausko gastrolių Berlyne, kur jis dainavo su Šaliapinu, Leonidovas bandys tartis dėl jo tolimesnių gastrolių po Vakarų Europą.

Teko patirti, kad Kipras Petrauskas kviečiamas dainuoti drauge su Šaliapinu "Fauste" ir "Sevilijos Kirpėjuj."

Be to, numatoma Kipro Petrausko koncertų turnė Pragoj, Budapešte, Romoj ir kitur.

Girdėti, šį sezoną Kauną aplankys kelios garsenybės: pravažiuodamas į Europą sustos Kaune keliems spektakliams gerai žinomas teatras "Habima," be to, pasirodys garsi balerina Gelcer ir daug kitų.

LIETUVĄ NIEKS NEGAL PRIVERSTI

Rusijos vyriausybės vyriausias dienraštis "Izvestija" jau kelis kartus pajudinęs lietuvių ir lenkų ginčą, vėl įdėjo pirmoj vietoj didelį straipsnį vardu: "Lietuvių lenkų konfliktas ir Tautų Sąjunga."

"Izvestija" rašo, kad nei Lenkija, nei Tautų Sąjunga negalės Lietuvos priversti tokius nutarimus priimti, kurie eitų prieš jos tautos interesus. Visokie mėginimai prieš Lietuvos nepriklausomybę liks niekas daugiau kaip nepridengta prievarta, jei ji ir bus Tautų Sąjungos pripažinta.

Baigdamas laikraštis pabrėžia, kad Tautų Sąjunga jau daugel kartų yra parodžiusi nesugebėjimo rišant tarptautinių ginčų klausimus, o tame skaičiuje ir rišant lietuvių lenkų ginčą. Čia šitas ginčas galėtų būt išrištas tik pačių lietuvių ir lenkų susitarimu, be jokio Tautų Sąjungos įsikišimo. Todel esą visai nėra pamato mislyti, kad Tautų Sąjunga, ir šį kartą rišdama lietuvių lenkų ginčą eitų tikru, taiką liečiančiu keliu.

DARBININKAI NERIMASTAUJA

Vilnius. Rugpūčio mėn. 28 d. Braczkowskio lentpjūvėje sustreikavo 150 darbininkų, reikalaudami 25 nuoš. algos padidinimo. Matydami, kad savininkas ir biuro valdininkai elgiasi su jais paniekinančiai, darbininkai užpuolė biuro butą sunaikindami jį ir gerokai apkulė valdininkus.

Įšgamų smurtas okupotoje Lietuvoje

PASAULINIAME SEIME LIETUVA NEDALYVAUJA

Berlyne, reichstago rūmuose, pradėjo savo darbus 25 jubiliejinis tarptautinis parlamentų kongresas. Kongrese dalyvauja 37 įvairių tautų pasiųsti 517 parlamentų atstovai. Suprasdami didelę kongreso reikšmę, savo atstovus atsiuntė net tolimosios Australijos, Bolivijos. Kosta Rikos, Domingo, San Salvadoro ir kitų didesnių ar mažesnių valstybių parlamentai. Mūsų kaimynai latviai pasiuntė į kongresą 12 atstovų ir estai 4. Tačiau Lietuvos veliavos tuose parlamentų parlamento kongreso rūmuose nematyti plevėsuojant. Lietuva savo atstovų kongresą nepasiuntė.

Kongreso pirmininku išrinktas vokietys profesorius Schucking. *"Ūk."*

VĖL SSSR 'TAUTOS VADŲ' PEŠTYNĖS

Esamomis žiniomis tarp SSSR vadų prasidėjo naujos peštynės. Šį kartą konfliktas įvyko tarp Stalino ir profesinių sąjungų pirmininko ir vado Tomskio. Stalinas kaltina Tomskį, kad jo vedamos profesinės sąjungos drįsta kritikuoti valdžią, smerkia valdininkų elgesį ir šiaip kelia nepasitikėjimą esamąja tvarka. Stalinas pagaliau prigrasino represijomis ir pačiam Tomskiui.

Užsigavęs Tomskis pareiškė, kad Stalinui nepavyks apsidirbti su profesinėmis sąjungomis, kaip jis apsidirbo su Trockiu. Prof-sąjungų darbininkai kovosią ir toliau su Stalino biurokratizmu, nes beprotiškas Stalino režimas pražudysias visus darbininkų užkariavimus. Pasak vokiečių spaudos, Tomskio vieton Stalinas žada pastatyti čekistą Menžinskį, kad jis "nuramintų" porfsąjungų opoziciją.

Lenkuojantieji apmėtė pagaliais lietuvius, išmušdami salės langus ir sužeisdami žmones.

"Viln. Aidas" 97 nr. praneša, kad Rimšės miestely (kur, anot pačių rimšiškių, prieš karą tik šunės lenkiškai kalbėdavę (cham, cham) rugpiūčio 15 d. buvo lietuvių vakaras — vaidinimai ir šokiai.

Sulenkėję chuliganai pradėję per langus mesti salėn pagalius ir sužeidę kelis asmenis. Vakaras buvęs nutrauktas. Kaltininkų policija nesuradusi.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS MOROKOJ

Radio žiniomis, Djidjelli per žemės drebėjimą iš viso užmušta 11 žmonių, sužeista 212 piliečių ir 192 karių. Sunaikinta daug trobėsių, kareivinės, mokykla, ligoninė, mečetis, bažnyčia ir apie 10 įvairių dirbtuvių.

PO METŲ KAUNE BUS VANDENTIEKIS

Pradėti vamzdžių tiesimo darbai. Centralinis rezervuaras jau statomas. Vamzdžių tiesimas Laisvės Alėjoj.

Atgabentų Klaipėdon Kauno vandentiekio vamzdžių dalis jau pervežta darbų vieton ties Eigulių šuliniais. Vamzdžių tiesimas jau prasidėjo ir jie nuo šulinių nutiesti ½ kilometro atstumu.

Tuo pat laiku prasidėjo centralinio rezervuaro statymo darbai. Jie vyksta numatytoj vietoj, t. y. tame forte, kur įtaisyta estrada dainų šventės dalyviams, Petro Vileišio aikštėj.

Per savaitę prasidės vandentiekio vamzdžių tiesimas Alėjoj. Jie bus tiesiami Alėjos vidury.

Jeigu vandentiekio tiesimo darbai bus atliekami be pertraukos, tai reikia tikėtis, jog iki būsimųjų metų spalių 1 d. vandentiekio tinklas bus išplėstas po visą miestą.

"Liet. Aidas"

Šimtai Žmonių Kilus Gaisrui Teatre

TIK FAŠISTAI VALDYS ITALIJĄ

Rymas. — Italijos diktatorius Mussolini, kad pasilaikius valdžioje ilgesniam laikui sugalvojo naują rinkimų būdą. Jis pertvarkė rinkimų įstatymus, sulig kurių tik fašistai bus renkami į valdžią.

Mussolini pareiškęs, kad jis įvedąs tokią šaly tvarką, kaip kad yra Katalikų Bažnyčios. Reiškia, Italijos valdžia paeis nuo Mussolini. Italijos aukščiausioji taryba susidarys vien iš fašistų. Į tą tarybą skirs narius pats Mussolini. Taryba turės teisę, Mussoliniui mirus, rinkti naują diktatorių. Be to, taryba skirs viršininkus į žemesnius valdžios departamentus. Taip, kad sulig naujo patvarkymo valdžioje negalės būti niekas kitas, kaip tik fašistų organizacijos nariai.

Prie to eina visi diktatoriai.

IR ČIGONAI RENKA SAU KARALIŲ

Iš Varšuvos pranešama, kad pas valdžios komisarą Varšuvoj atvyko puošniai ir teatraliai apsivilkęs jaunas čigonas su jauna čigone. Jis pranešė, kad Lenkjios čigonai, skaičiuje 20,000 žmonių išrinkę jį karaliumi, o jo žmoną karaliene ir paskelbė Zeliboso miestą jo sostine. Čigonų karalius įteikė 20,000 čigonų pasirašytą adresą, kuriame jis praneša apie išrinkimą ir pareiškia ištikimybę Lenkijos vyriausybei. Įteikęs raštą, čigonų "karalius" ir karalienė, svitos lydimi, grįžo į savo rezidenciją.

Madrid, Ispanija, rugpjūčio 23. — Reuterio žinios praneša, keletą šimtų žmonių žuvo kilus gaisrui teatre, kur buvo apie 3000 žmonių. Vieni užtroško dūmuose, kitus sumindžiojo besigrūdami laukan. Apie du šimtai sužeistų nuvežta į ligoninę.

Gaisras kilo ant platformos. Pastebėję žmonės bėgo lauk be jokios tvarkos.

Diktatorius pribuvo į gaisro vietą

Diktatorius Primo de Rivera sužinojęs apie gaisrą teatre skubiai atvyko į vietą.

Policija, gaisriniškai ir kareiviai panaudojo visas priemones, kad tik išgelbėjus žmones iš pavojaus.

Kiek tikrai žuvo dar nebuvo galima sužinoti, bet spėja, kad bus apie 500 žmonių žuvę.

BANDITAS SUDEGINO 9 POLICININKUS

Bielgrade garsus Makedonijos banditas Sarkovičius užrakino 9 jį gaudančius policininkus viename medinėme name ir sudegino juos kartu su namu. Valdžia siūlo 180,000 litų dovanų už jo galvą.

MEKSIKOS CALLES STATO SAVO DRAUGĄ Į PREZIDENTUS

Mexico City. — Praneša, kad prezidentas Calles turėjo pasitarimą su kongreso atstovais del naujo prezidento rinkimo. Anot spėjimo dos pranešimų nutarė provizionaliu prezidentu įstatyti Calleso sekretorių P. Gil. Taipgi nutarė, kad prezidentavimo laikas turi būti neilgiau 14 mėnesių.

Komunistai bando suardyti Tekstilės Uniją

ŽYDŲ POGROMAS LYDOJ

Pogromui vadovavo viceburmistras

Laikraščių pranešimu iš Vilniaus, Lydoj šiomis dienomis įvyko smarkus susirėmimas tarp vietos žydų ir lenkų. "Kurjer Ilustrowany Codzienny" praneša, kad per žydų trupės vaidinimą "Nirvana" kino teatre tarp to kino direktoriaus ir trupus vadovų kilo ginčas dėl neva nesutvarkytos sąskaitos už salės išnuomojimą. Tuo pat momentu 15-ai minučių užgeso kine elektra ir žydų publika atsidūrė tamsoje. Publikoj kilo trukšmas. Pradėta mušti langai, lempos, baldai ir muzikos instrumentai. Visiškai sunaikinta 65 kėdės. Pasak "Ilustrowany Kurjer Codzienny," eina gandai, kad pogromas kine buvęs iš anksto apgalvotas. Mieste tai buvusi vienintėlė salė, kuria lenkai plačiai naudojosi įvairioms pramogoms.

"Rzeczpospolita" praneša, kad salės naikinimas prasidėjęs, davus ženklą miesto viceburmistrui Pupkei. Naikinimas trukęs apie valandą. Artimųjų namų gyventojai manydami, kad kine gaisras, panikoj iš namų pabėgo.

New York. — Čia pereitą šeštadieny ir sekmadieny įvyko komunistų tekstilininkų konvencija suorganizavimui naujos unijos kovai prieš dabartinę uniją, kuri yra globoje Amerikos Darbo Federacijos.

Šioje konvencijoje dalyvavo komunistai ir iš New Bedfordo, kur streikuoja apie 28,000 darbininkų.

Provokacijomis nesiseka suardyti darbininkų vienybę, tai dabar bandys naują unija ardyti.

Jeigu komunistams pasisektų nors dalį darbininkų pasigauti ir sukurstyti, tai maža vilties, kad darbininkai streiką laimės.

Bet tekstilės darbininkai greičiausia numaskuos komunistus ir juos pasiųs ant Marso su visa unija, kuri steigiama mulkinimui nesusipratusių darbininkų.

DIDELI SOVIETŲ RUSIJOS ARMIJOS MANIEVRAI

Šiuo metu Sovietų Rusijoje ruošiami dideli kariuomenės manevrai, kuriuose dalyvaus visų ginklų dalys. Manievrai ruošiami prie Rumunijos ir Lenkijos sienų. Jų tikslas apginti Kijevo-Minsko-Smolensko liniją, puolant kartu Rumunijos ir Lenkijos armijoms. Manievruose vadovaus gen. Kamenevas. Dalyvauti, kaipo svečiai pakviesta Vokietijos ir Lietuvos Generalinių štabų atstovai.

Gen. Chang prarado 20 pačių kovoje

Mukden, Mandžurija. — Gen. Chang Tsung-Chang, Shantung provincijos diktatorius turėjo 28 pačias. Apie 10 dienų atgal jis atsisveikino su jomis ir išvyko į šiaurę nuo Tisentsin kovoti prieš gen. Pai Chungshi, kuris turėjęs mandatą nuo nacionalistų išvyti gen. Chang armiją iš Chihli-Shantung.

Kovoje Chang liko nugalėtas ir jo kareiviai pateko į nelaisvę. Taipgi su kareiviais tur būt pateko į nelaisvę ir Chango 20 pačių.

Gen. Chang aštuonias pačias šiaip taip susirankiojo, bet 20 neranda ir po šiai dienai.

Gen. Chang'o pačios buvo visokių tautų. Jos sudarė tikrą League of Nations.

Prašo aukų del viesulos nukentėjusiems šelpti

AREŠTAVO UŽ SULAUŽYMĄ IMIGRACIJOS ĮSTATYMŲ

Detroit, Mich.—Čia areštavo Fred Helm ir kaltina jį už parsigabenimą slaptu būdu iš Kanados savo giminaitės Berthos Helmer. Jis paleistas užsistačius $1,000 kaucijos.

UŽSIMUŠĖ LAKŪNĖ

Londonas. Praneša, kad Honor Wellby, 22 metų amžiaus, bebandydama savo orlaiviu nusileisti, užsimušė. Tai dar pirma moteris lakūnė žuvo orlaivio nelaimėje.

Washington, D. C. — Amerikos Raudonasis Kryžius atsišaukė į visuomenę prašydamas aukų del viesulos nukentėjusiems Porto Ricoj, Floridoj ir kitur šelpti. Reikalauja $5,000,000, kad apsaugojus nuo ligų ir badą apie 500,000 žmonių.

Jau dabar keliose vietose pasireiškė ligų epidemijos.

20 DARBININKŲ ŽUVO KINIJOJ

Shanghai, Kinija. — Čia sugriuvo kiniečių [illegible] fabrikas. Griuvėsiuose [illegible] ta užmušta 20 darbininkų.

Žinios iš Lietuvos

PLEČKAIČIO ŠALININKŲ SUĖMIMAI

[illegible] tinniuoju laiku, kaip [illegible] Krim. pol., pradėjo [illegible] bruzdėti Plečkaičio [illegible]ninkai.

Kriminalinė policija pa[illegible] pas juos keletą kratų. [illegible]mergės rajone darant [illegible] pas Kapalinską Joną [illegible] laikraščių "Pirmyn" [illegible] brošiūrų, sulaikytojam [illegible]tiškių stoty iš po sar[illegible]bos pavyko pabėgti. Pa[illegible]vėžio rajone sulaikytas [illegible]pas Petras ir atiduotas [illegible]kiškio Karo Komendan[illegible] nubausti. Mariampolės [illegible]one sulaikytas Akelaitis [illegible]urgis, pas kurį rastas susi[illegible]šinėjimas su Plečkaičio [illegible]lininkais Vilniuje ir re[illegible]volveris. Pas Miškeleličių [illegible]oną ir Aniskaitį Juozą [illegible]ti revolveriai su šovi[illegible]nais ir susirašinėjimas. A[illegible]tyaus rajone pas Sakliutai[illegible]e Gertrudą rastas priešval[illegible]bybinio turinio susirašinė[illegible]imas su Vilniumi ir pas Ol[illegible]auską — revolveris ir me[illegible]dioklinis šautuvas.

Šakių rajone sulaikyti Brazaitis Jonas ir Ūsas Jonas, pas kuriuos rasta įvairios brošiūros ir susirašinėjimas su emigrantu Šuopiu.

Vilkavišky pas Derenčių Jona rasta brauningas su 17 šoviniais.

Lazdijų rajone sulaikytas su Plečkaičio literatūra Serkšna Antanas iš po sar[illegible]ybos pabėgo.

Virbaly sulaikytas gele[illegible]inkelietis Kereiša, kuris traukinių iš Rygos vežiodavo Plečkaičio literatūrą.

Žemaitijoj taip pat buvo padaryta keliloika kratų ir suimta keletas asmenų su kaltės įrodymais.

PAMIŠĖLĖS TRAGEDIJA

Nuskandino 4 dukreles ir pati nuskendo

Rugpiūčio 24 d. Paduvinio kaimo to pat valsčiaus gyventojus sujaudino nepaprastai baisus atsitikimas. Jauna 29 m. amžiaus Elzė Dembinskienė įmetė į šulinį keturias savo mažas mergeles 6, 5, 4 metų ir 8 mėnesių o paskui pati į jį įšoko. Visos paskendo.

Paaiškėjo, kad nelaimingoji buvo pamišusi.

Vyras tuo metu buvo išvažiavęs, o vyresnį 8 metų sūnelį likimas išgelbėjo, nes jis kaip tik buvo išėjęs iš namų.

BUS PAŠTO ĮSTAIGA

Andriejavas. — Seniai vietos inteligentai klubmo centrus steigti Andriejave Pašto, Tel. Telegr. įstaiga. Ir dabar Pašto Taryba pasiūlė valsčiui prisidėti palaikyti pašto įstaiga. Valsčius sutiko. Tuos paštur butai kurą ir tris kartus veš iš Veviržėnų paštą. Tuo būdu greitu laiku galima sulaukti krikštynų — agentūra pasikrikštys Pašto, T. ir T. įstaiga.

ARTINASI DIDELĖ BYLA

Nuo 1925 m. Jonavoj spirito varykloj prasidėjo sukčiavimai. Per kai kurį laiką buvo padaryta valstybei virš 5 mil. litų nuostolių su akcyzės banderolėmis ir slaptai degtinę varant. Be to, kitokių sukčiavimų padaryta 2 milijonų litų sumai. Sąrašy su tuo ir padėti į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą Česlė, Judavinas, Taubmanas, Šafas ir Šichimanas.

Jiems įteiktas kaltinamas aktas.

50 METŲ JUBILIEJUS

Pašušvys. — Š. m. liepos 22 d. buvo čia Škapliernos atlaidai. Susirinko daugybė iš aplinkinių parapijų žmonių ne vien į atlaidus, bet ir dalyvauti 50 metų sukaktuvėse kun. Mateušo Miežinio. Susirinko nemažas būrelis ir kunigų, iš kaiminystės ir iš tolimesnių parapijų. Iš viso 15; tai retas atsitikimas Pašušvėje. Jubiliatas atlaikė savo iškilmingas mišias su asista: archidijakonu buvo kun. kan. Jarulaitis, kurs iš klebonijos po trumpos prakalbos nulydėjo su procesiją jubiliatą į bažnyčią, atskaitė maldas, padavė lazdą ir uždėjo sidabrinį vainiką. Po Šv. Mišių, per kurias jubiliato gentys priėmė iš jo rankų Švenčiausiąjį Sakramentą, palaimino pirma visus kunigus, savo gentis ir visus susirinkusius. Pamokslą pasakė kun. kan. Senkus, Žeimės klebonas. Svečius susirinkusius Pašušvy pavaišino vietos klebonas kun. Kilčauskas, o iškilmingi pietūs buvo pas jubiliato brolį kaime. Daug buvo pasakyta prakalbų, iškelta Jubiliato 50 m. tarnybos, kaipo kunigo vikaro, klebono ir dekano. Svarbiausias jo gyvenimo darbas, yra graži Žeimių mūro bažnyčia ir jo darbuotė nuo pat jaunystės, kaip susipratusio lietuvio, kurs parašęs yra labai puikią knygutę apie [illegible] pažymėti, kad jubiliatas pirmas padėjo steigti šv. Kazimiero Draugiją ir Artojo B-vę.

Keistoką tik atrodė, kad atvažiavę buvusieji jo vikarai, dabar pakelti garbės kanauninkais, tuo tarpu, kai jubiliatas, tiek pasidarbavęs ir bažnyčiai ir tėvynei, nesulaukė to pažymėjimo.

VILNIAUS UNIVERSITETO PROFESORIUS KAUNE

Kaunas. — Šiomis dienomis atvyko į Kauną Vilniaus universiteto prof. Viduckis.

Prof. Viduckis nori susipažinti su nepriklausomos Lietuvos mokslo įstaigomis ir mūsų mokslininkais.

NEŽMONIŠKAS KŪNO SUŽEIDIMAS

Klaipėda. — Prie ūkininko M. Did. Kuršiuose tarnaujantis piemenukas nuo ūkininko sūnaus ir berno tapo smarkiai sumuštas ir kankinamas. Prie to ir pats ūkininkas prisidėjo atnešdamas mušimo rykščių. To viso pasekmės buvo, kad nuo sumušimo ir žaizdų numarinimo turėjo būt piemenukui abi kojos nupiautos. koravontamaros nutarimą, pagal kurį jis, ūkininkas, už prisidėjimą prie sunkaus kūno sužalojimo buvo ant 6 mėn. kalėjimo nubaustas, įdėjo atsišaukimą. Tačiau atsišaukimą Vyr. Tribunolas atmetė ant kaltinamojo iškaščių.

PLEČKAITININKAI SUKINĖJASI APIE DEMARKLINIJĄ

Trakų apskr. demarklinijoj lenkų pusėj Misiūnų kaime buvo susispietęs plečkaitininkų būrys. Plečkaitininkai ginkluoti šautuvais ir granatomis, apsirengę civiliais rūbais, tik su geltonu kaspinu aplink kepurę.

Mūsų policija gavo žinių, kad dalis jų perėjusi demarkliniją ir pasislėpusi Daugirdiškių miške.

Mūsų policija paieškojo mišką, tačiau plečkaitininkų nerado. Spėjama, kad jie bus grįžę atgal. Paskutiniu laiku lenkų pusėj Švenčionių rajone pastebėti tokie pat asmenys.

Kaunas. — Pil. Sabakonį kaltinamą priklausius slaptai Plečkaičio organizacijai ir platinusi jo literatūrą, kariuomenės teismas nubaudė pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

"UKMERGĖS PLENTAS" PAVADINTAS "SMETONOS PROSPEKTU"

Kauno miesto statybos komisija rugpiūčio 28 d. posėdy nutarė Ukmergės plentą nuo Laisvės alėjos iki buv. geležinių vartų pavadinti Antano Smetonos prospektu, o nuo geležinių vartų — Šiaurės plentu.

Be to, Veiverių plentą vadinti Pietų plentu, Raudondvario plentą — Vakarų plentu ir Petrašiūnų pl. — nuo Girstuno — Rytų plentu.

Nutarimas pasiųstas miesto valdybai patvirtinti.

[illegible]

Rugpiūčio m. vakare trys išsigėrę darbininkai Gailiūnų k-me, Šiaulių-Biržų ap. tarp Joniškėlio ir Linkuvos valsčių, pas ūkininką P. užstatę dviratį už "saldinį," traukė triukšmandami per laukus. Pakelėj susitiko pil. A. P. peiliu grasydami atėmė tabaką.

Priėję A. Petrausko viensėdį pradėjo triukšmauti ir senuką tėvą mušti.

Sūnus Jurgis išgirdęs tėvo riksmą išbėgo iš pirkios. Tačiau pamatęs trys svetimus vyrus pabijojo ir šaukdamas "pavojus" šoko atgal. Tada jis pagriebė revolverį, o svečias A. K-čas — šautuvą, išbėgo laukan ir tris kartus aukštyn iššovė.

Bet to nebodami, užpuolikai akmenimis bombarduodami juos suvijo pirkion ir rėkdami "Užmušti, žalčius, ir sudeginti" puolė į tvartą, kur spėjo pasislėpti tėvas ir milžo karves motina. Užpuolikai įsilaužę į tvartą ėmė juos mušti ir kojomis [illegible] mana iš užpuolikų rankų, šaukdama "tėvą užmuša!" atbėgo į pirkią. Išgirdęs tai sūnus puolė į tvartą, kur tėvas šaukėsi pagalbos ir gindamas savo namus, gyvybę ir gelbėdamas tėvus, — vieną užpuoliką vietoj nušovė, antrą — sunkiai sužeidė, o trečysis pabėgo.

Eina tardymas.

"Lietuvos Aidas"

ĮSTREMIAMAS Į LENKIJĄ

Andriejavas. Jau keturi metai, kai čia gyvena Lenkijos pilietis Rozenbaumas. Jis didelis socialdemokratas. Požėlos laikais priešindavosi teisingiems policijos reikalavimams ir jautėsi lyg koks komisorėlis.

Dabar kriminalinė policija susekė, kad jis šnipinėjąs lenkams ir kaip jų pilietis ištremiamas į Lenkiją. Bet čia įvyko netikėta liarmą. Žydai socialdemokratai subruzdo beveik iš visos Lietuvos. Visiems gailą savo bičiulio. Pasipylė valdžiai skundai ant skundų. Laikinai įsakymas sustabdytas. Valdžios organai mano, kad jis vis dėlto bus ištremtas, įrodymų daug esą.

Okupuotoje Lietuvoje

PROVOKACIJA, PROTOKOLAI, CHULIGANŲ PUOLIMAS

Rimšė, Braslavės apskr. Tenka pažymėti ir iškelti aikštėn faktai, kokių iki šių metų dar nebuvo girdėjusi mūsų visuomenė. Susibūrus keletui asmenų iš sodžiaus jaunimo ir mokinių tarpo buvo nutarta suruošti vaidinimas. Neturint savos tinkamos salės nutarta kreiptis į vietos lenkų jaunimo draugijėlę: "Kolo Mlodzieży Wiejskiej w Rymszanach," prašant liaudies namų (dom ludowy) salės. Kreiptasi raštų į draugijėlės narį, pašto valdininką. Tačiau vietoj atsakymo susilaukiama policijos, kuriai ano valdininko apskūsta matomai atsiklausiant jos nuomonės. O policija, kaip policija, tuoj pradėjo protokolus rašinėti. Tokiu būdu gavo protokolus Šv. Kazimiero D-jos Nagėnų skyriaus valdybos pirm. Bened. Paukštė, sekr. Ant. Atraška, ižd. Jonas Paukštė ir p-lė Elena Plenytė. Karštai pasiryžusiems sodžiaus veikėjams tatai buvo lyg šalto vandens kibiras. Bet jų nenubaidė, o tik užgrūdijo.

Norėdami būtinai savo tikslo pasiekt, paduoda kitą prašymą lenkų draugijėlei. Bet ir šiuo žygiu nesulaukia atsakymo raštu. Tada vyksta delegacija, kuriai teko, kaip sakoma gerokai prisivaikščioti nuo Ainošiaus pas Kaipovičiūtę kol pakliuvo tikrojon vietoj, būtent pas valsčiaus raštininką. Po pusvalandžio maldavimo p. raštininkas iš aukšto, storu balsu pareiškė savo galutinį nutarimą: "My sami urzędzamy" (mes patys darysime). Vadinasi salės negavome.

Po dienos atsiunčia sargą, per kurį pareiškia, kad salė bus tuščia, ir todel mes galį vaidinimą daryti. Kiek nustebome, bet vaidinimą vistiek surengėme, nors ir šiek tiek prisivengdami, jog čia turi būti kur nors kabliukas.

Vaidinimas įvyko rugpiūčio mėn. 15 d. Vaidinta "Bajoras Gaidys" 5 veiksmų veikalas. Pats vaidinimas rodos gerai pavyko. (Akylūs kritikai, rasit, rastų trūkumų). Pasibaigus vaidinimui publikos pasitenkinimas buvo didelis. Vyresnieji smagūs skirstėsi namo, o jaunimas nekantriai laukė žaismų ir šokių. Pasigirdus tautinio šokio muzikai jaunimas vis plaukė ir plaukė į salę ir tvarkingai šoko. Visų ūpas dar labiau pakilo. Tik staiga viduj salės pasigirsta riksmas ir vaitojimai ir viena mergaitė parkrito ant grindų. Visi supuolė, klausdami, kas atsitiko. Bet greit paaiškėjo: pro atdarą langą pradėjo vidun kristi malkų pagaliai, kuriuos svaidė nematomi piktadariai. Išgąstis ir riksmas kilo dar didesnis. Daug jaunimo sužeista, p-lė Molotkaitė taip sunkiai, kad ji veste išvesta iš salės.

Žinoma, vakarėlis tuojau pasibaigė. Piktadarių ieško policija, bet kaip žinoma, tokiais atsitikimais, kur turi reikalo su tautiniais nesusipratimais, teisybė sunku rasti, ir visokie chuliganai lieka nenubausti.

Mums čia visiems aišku, kad chuliganai pogromą rengė, norėdami lietuvių jaunimą nubaidyti nuo lietuviškų vakarų. Pavėlavo chuliganų dirigentai: lietuvių susipratimo srovė taip jau stipri, kad visas chuliganų sutras nuneš.

MALDAKNYGES

MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS

JUODOS (prastais minkštais viršeliais)	.50
JUODOS (prastais kietais viršeliais)	.50
JUODOS (geresnės minkštais viršeliais)	.85
JUODOS (geros odos viršeliais)	$1.00
BALTOS (celuloidos viršeliais)	$1.00
BALTOS (celuloidos viršeliais, su kryželiu)	$1.15

Visus užsakymus siuskite sekančiu antrašu:

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

"Darbininko" katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Mandagumas—įvairus patarimai užsilaikymo draugystėje ir visuomeniniame gyvenime. Parašė Kun. A. Staniukynas ..... 20c.

Apie Katalikų Tikybos Tiesybę—pažinimas tikybos, jos privalumų, ypatybių ir tikrojo kataliko priedermės. Parašė Kun. Jezuitas Felix Cozel 30c.

Tretininkų Jubiliejus — 700 metų sukaktuvėms paminėti prašymas Švento Pranciškaus vienuolių ir 3 vienuolių įstatai ..... 8c.

Huckleberry Finnas — labai įdomi apysaka ..... 75c.

Patarmės Moterims—pamokinimas moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas ..... 15c.

Ben-Hur—Istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai įdomi ir plačiai žinoma knyga (audimo apdaru). Vertė Jonas Montvila 1.50

Trys Keleiviai—Krikščionis, žydas ir turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. ..... 40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas ..... 45c.

Turto Norma—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis. ..... 45c.

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 Jonų—apie vienas derybas be galo įdomus nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčikonio $1.00

Pramoninės Demokratijos Pagrindai—parašė Uosis. ..... 75c.

Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų. Parašė P. Žadeikis ..... 75c.

Gerumas—aprašymas apie gerumą per Tėvą Fabera-Filipiną. Vertė Kun. P. L. ..... 15c.

Tabakas—Nuodai—rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolski parengė S. Kaimietis ..... 15c.

Užkeiktą Mergelė su Barzda ir Barzdaskutis—apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas ..... 50c.

Apaštalystės Maldos Statutas.—Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikio. Kaina ..... 50c.

Aritmetikos Uždavinynas 25c.

Vaikų Darbymečiui—Rinkinėlis kalbos mokslui ..... 50c.

Petriukas—laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas ..... 15c.

Bolševizmas—Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj ..... 15c.

Žaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Surinko Matas Grigonis ..... 50c.

Laimė — (poema). Parašė Vaitkus ..... 50c.

Mūsų Tikėjimas—Išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvinta ..... 50c.

Bitiutnykas. — Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis ..... 50c.

Lietuvos Žemėlai.—Išleido J. Seškevičius ir B-yė, Kaunas 40c.

Ėmęs ir Kalbėk; Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas ..... 30c.

Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas ..... 10c.

Sacharkės Gėlės Stacijos—Sulietuvino Kun. P. Juškaitis 15c.

Kristaus Etykos: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužio, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys ..... 25c.

Siųsdami užsakymus arba pinigus, visuomet adresuokite taip:

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass.

Išganymo Abejonėjimai—atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis ..... 75c.

Dangaus Karalienė.—Surinko Kun. M. Gavelevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais 1.00

Legendos ir Pasakojimai apie Kūdikėlį Jėzų. Vertė kun. V. Kulikauskas ..... 50c.

Žmogus ir Gyvuolys. Parašė kun. P. Bučys ..... 30c.

Elementorius ir Vaikų Skaitymėliai. Išleido M. Paltanavičius ..... 25c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio ..... 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis ..... 10c.

Maldos Galybė. Istoriškas piešinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. ..... 25c.

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas ..... 5c.

Katoržnikas ir Tėvynė. Dvi apysakos. (B. Vargšas) ..... 15c.

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas 50c.

Aprikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapšiaus Vaikas. ..... 10c.

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis ..... 40c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašė Dr. A. Vileišis ..... 50c.

Gamtos Brėžiamokslis—negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas ..... 50c.

Mūsų Laikų Šventoji, Šv. Teresė, Vaikelio Jėzaus Mažoji Gėlelė. Vertė Juozas Stankevičius ..... 35c.

TEATRAI

Giliukingas Vyras—2 aktų komdija; parašė S. Tarvydas 25c.

Elgetų Gudrumas. 3-jų veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas ..... 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius—komedijos po 1 aktą. Parašė Seirijų Juozukas ..... 35c.

Sniegas—Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis. ..... 40c.

Esumas—3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Vaicekauskas ..... 10c.

Žydų Karalius—drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas ..... 30c.

Visi Geri—3-jų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. ..... 10c.

Patricija, arba nežinomoji kankinė—4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas ..... 10c.

Piloto Duktė — 5 veiksmų drama. Vertė Jonas Tarvydas 35c.

Dramos: 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas—4 aktų; parašė J. Tarvydas ..... 65c.

Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Ištirsime paskui; 2) Antanu. Surinko S. K., D. ir N. ..... 15c.

MALDAKNYGES

Pulkim ant Kelių—"D-ko" spauda. Odos apdaru $2.00 ir $3.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais minkštais viršeliais) 50c

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (prastais kietais viršeliais) ..... 50c.

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (geresnės, minkštais viršeliais) ..... 85c.

Mažas Naujas Aukso Altorius—juodos (geros odos viršeliais) $1.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—baltos (celuloidos viršeliais) 1.00

Mažas Naujas Aukso Altorius—baltos (celuloidos viršeliais, su kryželiu) $1.15

SVEIKATA—BRANGUS TURTAS

APIE NUTUKIMA

Nutukimas reikalingas sumenkusiems, paliegusiems žmonėms sveikatai palaikyti.

Yra žmonių, kuriems reikalinga yra nutukti ir kurie norėtų nutukti. Liesi, sunykę, sublogę žmonės dažniausiai yra silpnesni, kaip vidutinio pilnumo žmonės, mažiau jėų teturi, kad galėtų daug dirbti arba kad atsispirtų įvairioms ligoms. Jiems didesnis nutukimas reikalingas yra sveikatai palaikyti.

Jei žmogus pirmiau buvo nutukęs, o paskui suliesėjo, tai jo viduriai nusvyra ir jis jaučiasi nuo to nesmagiai. Kartais vidurių pakelti ir žmogų į sveikatą atvesti nėra galima kitaip, kaip jį vėl nutukinus.

Metams slenkant, antroj gyvenimo pusėj, žmogui atsiranda ant veido ir, apskritai, ant kūno raukšlių. Žmogui tunkant, tos raukšlės išsilygina ir jis lyg ir pajaunėja. Daugelis moterų, norėdamos atrodyti jaunesnėmis, rūpinasi nutukti. Yra ir daugiau atsitikimų, kada pageidaujamas yra nutukimas.

Nutukimui reikalingas yra ramus ir lygus gyvenimas. Labai kenkia kiekvienas nuvargimas ir persidirbimas. Norintiems nutukti patariama yra geriau nedadirbti, negu persidirbti. Del to ne kiekvienas gali nutukti, kas nori. Jei žmogus del duonos kąsnio yra priverstas dirbti daugiau, kaip jo jėgos leidžia, tam apie nutukimą sunku ir svajoti. Tačiau savo gyvenimą galima taip sutvarkyti, kad ir daug dirbant galima šiektiek padidinti savo svorį. Tam būtinai reikalingas pirmoje eilėje tvarkingas gyvenimas. Kiekvieną vakarą reikia anksti eiti gult, visada tuo pačiu laiku. Tai pat ir kelt reikia anksčiau, visada vienu laiku. Negalima vieną vakarą eiti anksti gulti, kitą vakarą negult iki pusiaunakčio arba net ir visą naktį nemiegoti. Kas gyvena triukšmingai, ūžia naktimis, tas greičiau pavargsta ir nusidirba. Taip pat ir valgymui turi būti paskirtos valandos, kad kiekvienam valgymui laikas būtų visada vienas ir tas pats. Be miego ir valgio, panašiai turi būt sutvarkytas ir visas kitas gyvenimas.

Kaip sakėme anksčiau, svarbu yra gyventi ramiai. Jei namuose ramybės negalima pasiekt, reikia pasistengt išvažiuot kur nors pasilsėt, atskirai vienam pagyventi. Kartais šiokią tokią ramybę galima turėti ir namie, jei yra daugiau kambarių, jei galima kuriam laikui atsiskirti nuo vaikų, šeimynos ir kitų žmonių.

Nutukimui reikalingas ramus gyvenims, geras, įvairus ir skanus maistas.

Norintiems nutukti labai svarbu yra gulėti. Gulėt reikia kiek galima daugiau, kad ir nemiegant. Visą laiką gulėti negerai, nuo to nenutuksi. Apskritai imant, sveikiems, bet liesiems žmonėms gulėti mažiau, kaip 9 valandas ir daugiau, kaip 12 valandų per parą nėra patartina. Labai naudinga yra prigulti po valgio, kad ir trumpam laikui: po pusryčių, po piet, po vakarienei. Kas negali ilgai gulėti, tas lai paguli nors pusvalandį, nors 15 minučių po valgio, ir tai turės iš to daug naudos. Žinoma, geriausia būtų, kad žmogus galėtų atsigulti ir užsnūsti po pusryčių kokią valandą, po piet — porą valandų. Gulint kojos turi būt pakeltos ant lovos, taip kad visam žmogui būtų patogu gulėt.

Reikia stengtis gulėti kiek galima daugiau atvirame ore, bet reikia vengti vėjo, šalčio ir sukaitimo. Visada reikia apsikloti pakankamai, galima sakyti, šiltai. Ir apskritai, visi norintieji nutukti turi rėdytis šiltai, vengti nors mažiausio šalimo.

Suprantamas daiktas, kad norintieji nutukti turi gerai valgyti. Jei nėra noro valgyti, reikia stengtis tą norą pakelti. Reikia, kad valgis būtų įvairus ir skanus. Vienas ir tas pats valgis per dienų dienas greit nusibosta, žmogus nebenori jo valgyti. Kaitaliojant valgius kasdien, galima norą valgyti palaikyti gana ilga laiką.

Be galo didelės reikšmės turi valgio pagaminimas ir išvirimas. Kas moka ir nėtingi valgį ruošti, gali jį paruošti taip, net iš tų pačių produktų, kad žmogus ir visai mažai valgyt tenorėdamas, daug jo suvalgo. Kartais alaus stiklinė prie piet, raugintas agurkas arba virtų bruknių šaukštas prie mėsos daug padeda, kad atsirastų noras valgyti. Taip pat yra visokių, vaistinėse perkamų lašų, kurie geriami tam, kad pakelti norą valgyti.

Valgyti reikia nemažiau, kaip 5 kartus per dieną: pusryčius, priešpiečius, pietus, pavakarius ir vakarienę. Kiekvieną kartą reikia valgyti iki soties, bet nepersivalgyt. Nuo persivalgymo atsiranda visokių ligų, nuo kurių žmogus sublogsta.

Geriausi valgiai norintiems nutukti yra pagaminti iš miltų: košės, kleckai, duona, ypač pikliuota, sausainiai. Tų valgių reikia daugiausiai valgyti. Labai naudingi yra pieniški valgiai. Cukraus ir saldžių valgių reikia valgyt daug. Valgių riebumas turi būti vidutiniškas. Iš riebalų labiausiai patartina valgyt: sviestas, šviežia smetonėlė, lašiniai, kada jie nekenkia viduriams. Kartais žmogų nutukina vien tik trejetas stiklinių šviežios smetonėlės, geriamos kasdien viršaus kito valgio. Mėsa geriausia tinka šviežia, bet apskritai [illegible] valgyt [illegible] reikalo, taip pat ir kiaušinių.

Yra ir vaistų, kurie padeda žmogui sutukti. Jie labai yra naudingi gerti, bet reikia atminti, kad vienais vaistais, be atatinkamo maisto ir gyvenimo, sutukti negalima.

Bus tokių atsitikimų, kada žmogus, pildydamas viską, kas aukščiau pasakyta, vis tik nesutuks. Ypatingai, kada žmogus serga sunkiomis ligomis. Lengvas ligas toks gyvenimas ir maistas, kaip aprašyta nugalės, bet sunkių ligų tuo būdų neišgydysi. Čia reikalingas tam tikras prieš tas ligas nukreiptas gydymas.

Dr. J. Žemgulys

(Iš "Mūsų Rytojus")

BELGŲ-LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMAI

Lietuva turi Belgijos sostinėje Briuselyje savo garbės konsulą p. A. Furst Magerman. Jo aktyvumo ir iniciatyvas dėka Briuselyje yra įsteigti belgų-lietuvių prekybos rūmai (Chambre de Commerce Belgo-Luxembourgeoise - Lithuanienne), kurių tikslas rūpintis Belgijos prekybos su Lietuva plėtimu. Šie rūmai turi 110 narių. Tai vis didžiosios belgų pramonės firmos. Aišku, kad labai pramoninga Belgija, turinti daug gyventojų, ieško savo industrijos gaminiams rinkų. Taip pat jai svarbu patogiomis sąlygomis pirkti maisto produktų ir žaliavos iš užsienio. Belgai yra dideli pramoninkai. Europoje didžiausia jų specialybė yra tramvajų gaminimas. Europoj jie yra sukonstrukavę iki 60% visų elektros jėga varomų tramvajų. Geležies ir plieno pramonė Belgijoj yra pasiekusi aukšto laipsnio. Luxembourgas yra ekonomiškame alianse su Belgija. Luxembourgo plieno kartelio pirmininkas p. Mayer yra ir tarptautinio plieno kartelio pirmininku.

Belgų - lietuvių prekybos rūmų pirmininku yra atsargos pulkininkas Vandeput. Jis leidžia "Revue belge d'exportation," vicepirmininku yra p. A. Gunsbourg, generaliniu sekretorium — p. inž. R. de Marneffe.

P. de Marneffe prekybos rūmų reikalais yra atvykęs į Kauną.

"Lietuvos Aidas"

[illegible] SUSIRINKIMAI RUOŠIASI PRIE LIGONINĖS VAJAUS

Praeitą penktadienį Aušros Vartų par. salėje įvyko skaitlingas ir labai gražus šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninės vajaus skyrių pirmininkų ir bendrai valdybų susirinkimas, kuriame buvo atstovaujami visi Chicagoje ir apylinkėse sudaryti skyriai.

Vajaus Vedėjas smulkmeniškai raportavo, kaip eina prie vajaus prisiruošimo darbas, kas jau yra padaryta ir ko yra prašoma iš skyrių, jų valdybų bei komisijų. Pranešimas tapo vienbalsiai užgirtas.

Beje, šiam susirinkimui pirmininku išrinktas p. M. Šlikas, sekretoriavo p. L. Šimutis.

Skyrių pirmininkai bei kitų valdybų nariai padarė pranešimus kas kolonijose yra veikiama.

North Side: skyriaus vardu kalba p. Lebežinskas ir praneša malonių žinių, kad skyrius smarkiai veikia, draugijos stoja į darbą, organizuojasi, renka atstovus. Šį kartą net geriaus, negu kitados No. Saidės draugijos pasirodysiančios.

West Side. Kalba žinomas veikėjas p. V. Duoba, skyriaus pirmininkas, pažymėdamas, kad dabar svarbiausiu skyriaus darbu esą traukti draugijas kaip į vajaus darbą, taip ir ligoninės pašventinimo iškilmes. Šis darbas daugely draugijų randa malonaus pritarimo. Esą vilties, kad neliks nei vienos tautiškai nusistačiusios draugijos, kuri nesidėtų prie to tautinio darbo. Pradedami organizuoti ir aukų rinkėjai, kurių manoma suorganizuoti iki 75. Žodžiu Westsaidiečiai žada lenktyniauti ir nei vienai kolionijai neužsileisti.

Dievo Apveizdos par. Skyriaus sekretorius p. Pr. Plančiūnas praneša, kad čia esą irgi veikiama draugijose ligoninės statymo darbas randa nuoširdaus pritarimo. Renkama atstovai į skyrių, organizuojami aukų rinkėjai, kurių nusistatyta sukviesti iki šimtui, o gal ir daugiau.

Cicero, Ill. Šio skyriaus vardu pranešimą padaro jo pirmininkas p. A. Valančius. Skyrius jau veikia. Komisijos rūpinasi savo darbu. Manoma, kad aukų rinkėjų gražų skaičių bus galima suorganizuoti. Draugijose dirba smarkus bruzdėjimas ir visose rodoma palankumo ir nuoširdaus pritarimo.

Roseland, Ill. Skyriaus izd. p. M. Šlikas praneša, kad ir šioj kolonijoj darbas jau yra pradėtas. Skyriaus pirm. p. Palonis papildo pranešimą, užtikrindamas, kad Roselandas nepasiliks užpakaly, kitų kolonijų. Šiuo tarpu yra rūpinamasi įtraukti į vajaus darbą visas draugijas.

Brighton Park. K. Pakeltis skyriaus pirmininkas, raportuoja, kad laiškai visoms draugijoms yra išdalinti. Draugijos nutaria prie darbo dėtis ir renka atstovus į skyrių. Čia manoma taip susiorganizuoti, kad ligoninės vajuje ir pašventinimo iškilmėse užėmus pačią pirmąją vietą.

Bridgeport. Kalba p. Sekleckis. Pašventinimo iškilmėse, manoma, visos draugijos dalyvaus. Prie vajaus darbo smarkiai yra ruošiamasi. Jau ir aukų rinkėjų būrelis suorganizuota. Rinkėjų kvota būsianti sudaryta pilna, o gal ir su perviršiu.

West Pullman. Iš čia atstovų neatvažiavo. Bet girdima, kad skyriaus valdyba nuoširdžiai darbuojasi, organizuoja draugijas ir ruošiasi prie vajaus.

Town of Lake. Čia skyrius del tam tikrų aplinkybių dar nėra susidaręs. Bet į susirinkimą atvyko p. Kanušėnas ir pranešė, kad nei ši kolonija negalės užpakaly kitų pasilikti. Yra manoma neužilgo skyrius sudaryti.

Marquette Park. Prieš Šv. Panelės gimimo par. mokyklos ir laikinos bažnyčios kampinio akmens pašventinimą ligoninės reikalais nieko nedaryta. Bet dabar bus imtasi darbo tuojau sudaryti reikalingą skyrių.

Melrose Park kolonijoj skyriaus suorganizavimo reikalais rūpinasi adv. V. Balanda.

Išklausius skyrių pranešimų, pareikšta pageidavimas, kad labdariai aukų rinkėjams skirtų dovanas. Duota ir keletą naudingų del vajaus patarimų.

Rap.

SEIMININKEMS PATARIMAI

TINKAMAS VALGIS ŠEIMYNAI

Šeimininkė turi savo šeimynai parinkti tinkamos rūšies valgį. Ir tinkamos rūšies valgis susideda iš sekančių grupių — vaisių ir daržovių; mėsos, naminių paukščių, kiaušinių, žuvų, pieno ir sūrio; duonos, pusrytinių valgių ir kitų grūdų; riebumų; saldumynų.

Suprantama kad tas visas grupes negalima pridėti prie kiekvieno valgio, todel svarbu sutvarkyti kad nors sykį į dieną šeimyna valgys viršminėtus valgius. Privalome kuodaugiausia valgyti vaisių ir daržovių, ir vaikams reikia duoti šviežio pieno.

Vaisiai ir daržovės kūnui priduoda mineralų ir vitaminų, kurie sveikatai ir kūno išsivystymui yra reikalingi. Kur galima, patartina juos auginti savo darželiuose jeigu turime jų perdaug, lengva juos išdžiovinti ir į bonkas dėti, arba žemėje padėti del žieminio suvartojimo.

Mėsa, naminiai paukščiai, kiaušiniai, pienas, sūris ir žuvys pristato riebumo padrūtinti kūną, taipgi mineralų ir vitaminų. Kuomet namie gyvuliai skersti mėsą galima sūdyti, ir vėliaus vartoti. Pienas ir sviestas vaikams būtinai reikalingi ir suaugusieji gali sekti jų pavyzdį. Šviežias pienas geriausias, bet jo neturint galima vartoti džiovinto pieno. Duona, pusrytiniai valgiai ir kiti grūdai, tarp kurių galime minėti ryžius, kūnui priduoda energijos ir riebumo. Grūdai irgi priduoda mineralų ir vitaminų.

Riebumai ir saldumynai pristato energijos bet perdaug nereikia vartoti.

F. L. I. S.

KEPTI CIBULIAI

Suv. Valstijų Žemdirbystės Departamentas pataria šeimininkei pabandyti keptus cibulius prie kiaulienos. Supiaustyk cibulį į apie keturis arba penkis lygius rėžius, lengvai mintais apdulkink ir įdėk riinges skauradą gerokai pripildyti taukais. Kepk taip kaip "franeūziškai" keptas bulves.

Su kiauliena visuomet vartok obuolius — pečiuje keptus obuolius, šutintus, džiovintus obuolius arba "applesauce." Gana lengva namie pagaminti "applesauce," nulupk kelius obuolius, šmoteliais supiaustyk, įdėk į puodą ir užpilk vandens kad tik apdengtų obuolius, geriaus permažai vandens negu perdaug. Tegul povaliai verda pakol suminkštėja, cukrum pasaldink ir dėk šaltoj vietoj pakol suvartosi.

F. L. I. S.

KEPTOS BANANOS

Keptos bananos su rozinkų dažalu yra labai puikus dezertas. Parink geras bananas. Nulupk ir išilgai perpiauk. Įdėk į paprastą kėksо blekę apipilant korniniu sirupu. Kepk pakol bananos suminkštėja. Vartok karštas su sekančiu dažalu—

1 šaukštą sviesto
2 šaukštu cornstarch
1 puoduką verdančio vandens
1 šaukštuką vanilla
2 šaukštuku cukraus
½ puoduko rozinkų, be sėklų
¼ šaukštuko druskos

Sumaišyk cornstarch su trupučiu šalto vandens, povaliai įmaišyk viršminėtus, apart vanillos. Virk 15 minučių. Gerai sumaišius įdėk vanillą.

F. L. I. S.

REIKALINGAS GENERALIS AGENTAS

rinkti prenumeratas, skelbimus ir spaudos darbus "Darbininkui." Sąlygos geros: alga ir komisas. Atsišaukite tuojaus pažymėdami savo tinkamumą prie tokio darbo.

"DARBININKAS"
366 Broadway, So. Boston, Mass.

JEIGU NENORI, KAD TAMSTOS VAIKAI PAMIRŠTŲ GIMTĄJĄ LIETUVIŲ KALBĄ, TAI IŠRAŠYDINK JIEMS

GRAŽIAUSĮ VAIKŲ LAIKRAŠTĮ

"SAULUTĖ"

Daugybė paveikslų! Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Piesos vaikų teatrui. Žinutės iš gimtojo krašto ir plataus pasaulio. Įvairumėliai. Uždaviniai ir pramogėlės. Patarlės, priežodžiai, mįslės. Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki. Laikarščio kaina: metams 2 dol., pusei metų — 1 dol. Eina 2 kartus per mėnesį. Paveikslus piešia K. ŠIMONIS ir kiti dailininkai. Leidžia "PASAKOS" B-vė. Redaktorius A. Giedraitis

Vienas Nr. susipažinti siunčiamas veltui.

Adresas: "Saulutės" Administracija Jurbarke

Vanagaičio Dainos

Kas norite išmokti gražių ir linksmų dainų kreipkitės į mus, o gausite sekančias Vanagaičio kompozicijas. (Įsigykite ir "Vanago Plunksną" ten žodžių rasite).

Solo Dainos:

1. MAMYTĖ (sopranui ir tenorui, ne lengva) — 60c.
2. AŠ BIJAU PASAKYT (lengvutė; baritonui, mezzo soprano) — 40c.
3. LITAI (baritonui: lengvutė, tinka "Menas, Mokslas, Sportas" iš "Vanago Plunksnos") — 50c.
4. GODELĖS (žemam balsui: mergaitės žodžiai "Van. Plun.") — 60c.
5. STASYS (tinka "Barbora" iš "Vanago Plunksnos) — 60c.
6. DUL DUL DUDELĖ (aukštam balsui: lengva, graži) — 30c.

Chorams Dainos:

2. VĖJUŽĖLIS (ilga, lengva, lyriška daina) — 35c.
4. MUZIKA MUZIKA (galima šokti galima visaip pajvairinti dainuojant) — 25c.
7. 8-NIOS LIAUDIES DAINOS (daugiausiai dzūkų: tinka solo, dviem ir 4 balsam) — 40c.
8. "DAINUOK" II Dalis (mokykloms ir chorams: gražus duetai, svajonių dainos) — 60c.
9. NAKTIS SVAJONĖMS PAPUOŠTA (solo arba duetas; romantiškumo ir meilės pilna) — 60c.
10. MALDA (tinka 16 vasario giedoti koncerte, publikai sustojus; patriotiška) — 30c.
11. VANAGO PLUNKSNA (tekstas su nurodytoms meliodijoms ir deklemacijoms) — 25c.

FORDUKAS (Poupuri iš 14 liaudies dainų. Vyrų chorui ir soprano. Juoko daug, lengva dainuoti).

Mokykloms vadovėlį "Dainuok II dalis," imant didelėm skaičiuje, duodame didelį nuošimtį. Chorams taip-gi duodama nuolaida. Kreipkitės į

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

DARBININKAS

Organas Darbininkų

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on June 18, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Payable yearly	$4.00
Payable yearly	$3.00
Payable once per week yearly	$2.00
Payable once per week yearly	$1.00

PRENUMERATOS KAINA:

Amerikoje metams	$4.00
Užsienyje metams	$3.00
Visoj Lietuvoj kart savaitėje metams	$2.00
Užsienyj visoj kart savaitėje met.	$3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0620

"Šnibždantieji" Redaktoriai ir Darbai

Tą, ką Amerikos spauda vadina *whispering campaign*, lenkai vaizdžiau pavadino *pantoflowa poczta*, lietuviškai tariant — klumpių paštas. Mes lietuviai prozaiškai vadiname tuos *whisperers* ir "klumpių pastorius" — liežuvninkais.

Kaip jau visiems yra gerai žinoma, šių metų prieš rinkiminėje kampanijoje liežuvninkų netrūksta. Nuo jų daugiausia tenka Al. Smithui. Smithas tečiau nelabai jų tesibijo ir juos demaskuoja. Ypač pažymėtina yra jo kalba, nesenai pasakyta Oklahoma City. Ten jis pasakė tarp kitko štai ką maždaug: Aš nenoriu, kad katalikai balsuotų už mane vien delto, kad aš esu katalikas. Jei jiems atrodytų, kad Hooverio peršamoji programa yra šaliai naudingesnė, lai jie balsuoja už Hooverį. Bet jei tie, kuriems mano peršamoji programa patinka, balsuos prieš manę vien delto, kad esu katalikas, tie žmonės prasižengia laisvos Amerikos idealams ir nėra verti amerikiečių pagarbos, nei amerikiečio vardo. Smithas patarė šaltai svarstyti tokius pav. klausimus, kaip farmerių, darbininkų elektrizacijos etc. klausimus ir kandidatų tinkamumą tiems klausimams rišti ir jų peršamus programus; patarė svarstyti viešai — ne liežuvauti pakampiais ir nešmeižti kandidatų iš pasalų. Smitho kalba susilaukė pritarimo visur. Nepatiko tik republikonų politikieriams, kurie tikisi gauti daugiau balsų Hooveriui iš Smitho šmeižikų, siauraprečių protestantų.

Reikia pastebėti, kad Amerikos spauda, lygiai republikonų kaip ir demokratų neduoda vietos savo skiltyse tiems šmeižtams ant Smitho. Liežuvninkai mala liežuviais slapta ir skleidžia anonymiškus lapukus. Tik kaikurie protestantų bažnytiniai laikraštukai veda atkaklią bigotišką ir atviną kovą prieš Smithą kaipo kataliką. Pas mus yra kitaip. Tarimų, šmeižtų, tuščinės polemikos, pigios pašaipos ir tankiai gatvinių kolonėlių kampanija nuolat eina kai kuriuose mūsų laikraščiuose. Taip tai kovojama neva už idėjas; bet tose polemikose nepastebėsi idėjos nė su teleskopu, nė su mikroskopu. Apie nudirbtus arba planuojamus darbus nekalbama, o jei ir užsimenama tai tik tam, kad ta proga "įrodžius" (tik kažin kam? juk nieks tuo neįdomauja!) koks "kvailys," "neišmanėlis," "tamsuolis" ir "melagis" yra tas priešas redaktorius. Tokiuose karštuose straipsniuose juos beskaitydamas kalbamojo dalyko nė nepastebėsi; matai tik peikiamąjį redaktorių. Pirmenybės palma už tos rūšies peštukizmą priklauso, žinoma, karingajai Brooklyno "Laisvei." Kaip ji "neišbagaslovija" tuos nebolšeevikiškus redaktorius! nelieka laiko net bolševikų "evangelijai" (tikriau sakant kakangelijai) aiškinti. Bet "Laisvė" nėra viena tos rūšies polemikų megėja. Tankiai jai "atsiloja" žmonės, kuriems berods būtų peržema atsakinėti į tos rūšies "polemikas."

Kam iš to tulžies liejimo ir koki nauda? Niekam nėra mažiausios naudos. Priešingai yra nemaža žalos. Ir kam čia labai rūpi, kad tas ar anas redaktorius yra kvailys arba melagis, jei taip ir ištikrųjų būtų? Būtų naudos, jei būtų kalbama apie idėją, faktą, darbą šaltai ir objektingai, bet to nedaroma. Išliejama kibirai neapykantos nuodų, skaitytojui neduodama šaltai galvoti kalbamąjį dalyką, bet užuot to sukeliama jame paniežos ir neapykantos jausmai. Gal delto nelaimingieji "įkaitinti" šios rūšies laikraščių skaitytojai ir nepastebi, kad tokių straipsnių rašytojai — redaktoriai jais patys sau išduoda protinio bankruto paliudymą.

Gėda ir liūdna pripažinti, kad yra dar pas mus tokių lapų, kurie savę vadina laikraščiais, kuriuos pastačius greta su Smithą šmeižiančiais anonymais ir protestantų fanatiškais savaitraščiais, jie pasirodytų siauresni ir labiau įtužę už anuos anonymus ir fanatiškus lapukus. Kada jie surimtės? Kuomet jų skaitytojai apsišvies? Bet tuo tarpu nėra nė minties, nė darbo, tik tiršta tuščių žodžių ir neapykantos migla.

Vileišienės Misija

P. Vileišienė atvyko pas mus tikslu parinkti pinigų Vilniaus našlaičiams. Tikslas gražus ir remtinas, juo labiau remtinas, kad tie našlaičiai yra Vilniaus našlaičiai. Netekę močiutės ir tėvelio jie lengvai gali netekti ir Lietuvos močiutės, jei pateks į lenkų prieglaudas. Ir netik pamirš, kad Lietuva yra jų močiutė, bet labai galimas daiktas, kad lenkų prieglaudos padarys iš jų Lietuvos priešus.

Rašančiam šiuos žodžius teko būti Vilniuje 1924-ais metais. Vilniaus veikėjų tarpe tuomet buvo įvairių pažiūrų žmonių, pradedant kunigais ir baigiant atvirais bedieviais, bet jie vis delto mokėjo dirbti išvien lietuvybei, kovoti išvien su lenkais. Neseni dar įvykiai parodė, kad jie mokėjo ir kentėti išvien už lietuvių mokyklas ir už lietuvybę.

Tikime, kad ir dabar Vilniaus darbuotojai dirba lietuvybei išvien be partijų ir pažiūrų skirtumo. Jei ištikrųjų taip yra dabar, kaip kad buvo 1924-ais metais, tai amerikiečiai be partijų ir pažiūrų skirtumo (išskyrus bolševikus) aukos Vilniaus našlaičiams, nes žinos, kad jie duoda ne šiokių ar kitokių pažiūrų skiepijimui našlaičiams, bet jų apginimu nuo sulenkinimo.

Darbininkų Kompensacija Suv. Valstijose

Keturias-dešimts trys iš keturias-dešimts aštuonių šios šalies valstijų turi įstatymus, kurie aprūpina, kad darbininkas sužeistas darbe turi gauti atlyginimą nuo darbdavio. Tose penkiose valstijose, kurios netur tų darbo įstatymų, yra labai mažai ateivių.

Suv. Valstijose, kaip ir visose kitose industriališkose šalyse, pasitaiko visokių nelaimingų atsitikimų kas met. Darbininkų kompensacijos aktai, kaip tie įstatymai vadinti, įsako, kad pinigai (atlyginimas) turi būti išmokėti sužeistam žmogui, arba atsitikime jo mirties, jo šeimynai, kad ji turėtų kokį nors užlaikymą ir netaptų visuomeniška sunkenybe. Dabdaviai apsaugoja savo darbininkus darbininkų kompensacija.

Tų keturiasdešimts trijų valstijų įstatymai ne vienodi. Nors visi aprūpina atlyginimu, bet sumos ir laikas mainosi, kaip ir medikališka priežiūra. Sekantieji darbininkų kompensacijos įstatymų aprūpinimai septyniose valstijose kurios turi daugiausia ateivių — Californija, Illinois, Massachusetts, New York, New Jersey ir Pennsylvania — yra svarbiausi. Tos valstijos turi geresnius aprūpinimus negu kitos valstijos.

Aplamai imant, kompensacijos aktai Suv. Valstijose nepadengia visų darbų visus darbininkus. Yra skirtumas tarpe pavojingų ir nepavojingų užsiėmimų. Iš tų viršminėtų valstijų tik viena, Illinois, apsaugoja darbininkus vien tik pavojinguose užsiėmimuose, kitos šešios pavojinguose ir nepavojinguose.

Žemdirbius ir prie namų darbo darbininkus kompensacijų įstatymai neaprūpina. Keturios iš septynių valstijų — Californija, Massachusetts, Michigan ir Pennsylvanija.

New Yorkas aprūpina paprastus darbininkus bet neimina kitas dvi kliasas. New Jersey kaip tik kitaip, apdengia naminius darbininkus ir ūkių darbininkus bet neinima paprastus darbininkus.

Šešiose valstijose reikalauta, kad netik darbininkai turi būti sužeisti darbo vietoje bet sužeisti prie darbo, dirbant. Septinta valstija, Pennsylvania, reikalauja, kad darbininkas būtų sužeistas prie darbo.

Illinois aprūpina, kad darbininkas gali gauti atlyginimą del sužeidimo pakilant nuo darbo ir kuomet jis dirbo. Jeigu darbininkas girtas kuomet sužeistas, negali prašyti atlyginimo Californijoj, New Yorke ir New Jersey. Jeigu per savo neapsižiūrėjimą sužeistas negali gauti atlyginimo Massachusetts ir Michigan.

Californią, New Jersey, New York ir Pennsylvania, neduoda atlyginimo darbininkui, kuris yra sužeistas susižeidžia.

Pennsylvanija draudžia atlyginimą darbininkui jeigu kito darbininko tyčiomis sužeistas.

Visose valstijose jeigu darbininkas tik ant trumpo laiko sužeistas negali prašyti atlyginimo. California, Illinois, Massachusetts, Michigan ir New York negauna atlyginimo jeigu serga mažiaus savaitę, turi sirgti daugiaus savaitę gauti atlyginimą. Pennsylvania ir New Jersey moka atlyginimą po dešimts dienų. Bet jeigu darbininkas apnegalėdintas ilgesnį laiką, sakykime nuo 4 iki 7 savaičių, septynios valstijos užmoka ir už pirmą savaitę. California ir Pennsylvania nemoka už pirmą savaitę.

Atlyginimas mainosi kiekvienoje valstijoje. Illinois darbininkas gauna pusę savo algos. Jeigu turi žmoną ir vaikus gauna daugiaus — 65 nuoš. algos. Michigan ir Pennsylvania gauna 60 nuošimtį savo algos, California 65 nuoš., Massachusetts, New Jersey, ir New Yorke 62 du trečdaliu nuoš. Kiekviena valstija paskiria augščiausią savaitinę sumą, Californijoj yra $20.83 kuomet Pennsylvanioj yra $12.00 — atlyginimas vis nukirstas.

Jeigu darbininkas miršta nuo sužeidimo, atlyginimas mokamas arčiausiems giminėms, paprastai našlei, nepilnamečiams vaikams ir tėvams. Kaikuriose valstijose giminės užsieny neturi pačias teises su giminėmis čionais Suv. Valstijose, net nekuriose valstijose giminės užsieny negali prašyti atlyginimo. Kaikuriose valstijose gauna daug mažiaus negu čionais gyvenantieji. California, Illinois, Massachusetts ir New Jersey lygiai elgiasi su giminėms Amerikoj ir užsieny. Pennsylvanijoj jeigu giminės gyvena užsieny, tik našlė ir vaikai gali prašyti kompensacijos ir gauna tik dvi trečdalis sumos. New Yorkas moka kompensaciją našlėms, vaikams ir tėvams, jeigu miręs prisidėjo prie tėvų užlaikymo. Bet atlyginimas gali būti sumažintas iki pusiau jeigu viršininkai taip nori.

Sužeistas darbininkas gali pareikalauti medikališkos priežiūros už ką darbdavis užmoka. Kaikuriose valstijose gali gauti medikališką priežiūrą per dvi savaites, kitose pakol pasveiksta. Kaikuriose valstijose darbdavis turi užmokėti visas medikališkas išlaidas nepaisant kiek būtų. Kitose netur mokėti suvirš $100.

F. L. I. S.

122-JŲ BYLA

Tauragės byloj traukiami atsakomybėn 122 kaltinamieji. Tardymas išaiškino visas sukilimo aplinkybes.

Kaunas. — "L. A." praneša, kad Tauragės sukilimo bylos tardymas jau faktinai užbaigtas. Beliko tik atlikti kai kurie formalumai. Kalbamoj byloj traukiami atsakomybėn 122 kaltinamieji. Iš jų 50 asmenų suimta, 4 yra policijos priežiūroj ir 2 išleisti už įkaitą. Kiti 66 kaltinamieji nesurasti ir jųjų byla liko iškirta.

Tardomoji valdžia išklausinėjo ir pritraukė prie bylos 227 liudytojus. Visa tos bylos medžiaga sudaro 10 tomų. Kaltinamojo akto surašymas ir bylos paruošimas nagrinėjimui užtruks nemažiau kaip 2 mėnesiu.

Iš patikimų šaltinių sužinojome, kad tardymas su visomis smulkmenomis nustatė, kaip buvo sumanytas ir įvykdytas Tauragės sukilimas.

JAUNIMAS NUO ŽIDŲ EINA PRIE DARBŲ

Smagu yra pažymėti, kad L. Vyčiai netik žodžiais žada paramą Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninės vajuje, bet stoja į realų darbą.

Chicagos apskrities susirinkime rugsėjo 15 d. L. Vyčiai štai kokį nutarimą padarė.

"L. Vyčių XVI Seime vienbalsiai buvo nutarta dėtis prie Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninės vajaus ir pašventinimo darbų.

"Pildant šį svarbų ir gražų seimo nutarimą, L. Vyčių Chicagos apskirtys savo susirinkime rugsėjo 15 d., Aušros Vartų par. salėje, ragina kad visi Chicagos ir apylinkių Vyčiai tuojau užsiregistruotų kolonijų vajaus skyriuose aukų rinkėjais — kontestininkais ir stotų į šį kilnų darbą.

"Ir kadangi pranešta, kad Šv. Kryžiaus ligoninę šventins pats Jo Eminencija Kardinolas Mundelein, delto kuopos yra raginamos in corpore toj istorinėj iškilmėj dalyvauti."

Dabar visose kuopose eina didelis judėjimas. Nariai registruojasi į kontestą, kuris neužilgo prasidės. Su dideliu užsimojimu L. Vyčiai stos į kontestą, į lenktynes, kad pirmutines paskirtas dovanas laimėjus.

Reikia tik palinkėti jaunimui gražaus pasisekimo šiame kilniame darbe.

Rap.

NUO IRKLO Į SOSTĄ

Vertė *Jonas Gailius*

Prieš daugelį metų, kada Ukrainoje dar nebuvo žinomas krikščionių tikėjimas, ant Dniepro kranto stovėjo nedidelė, kaip ir visų ukrainiečių, gražiai išbaltinta trobelė. Aplink ją buvo daržas ir sodas, o toliau gabalėlis dirbamos žemės.

Toje trobelėje gyveno neturtingas našlys su vienturte. neapsakomai gražia dukterimi, Olga. Kad žemės turėjo labai mažai, tai visas jų pragyvenimo šaltinis buvo karvė, keliolika namų paukščių ir laivelis. Vežiodamas žmones per Dniepra, jis tiek pelnydavo, kad galėjo gana pasiturinčiai gyventi.

Karta, bekertant miške medį, Olgos tėvą ištiko nelaimė, ir nuo tada liko netinkamas jokiam darbui. Jo susikrimtimui nebuvo galo. tačiau noroms nenoroms turėjo pasiduoti žiauriam likimui.

— Tėveli, — sakė jam Olga, — nenusimink! Ar aš neturiu tiek jėgų, kad negalėčiau valdyti laivelį! Būk ramus, juk žinai, kaip aš gerai irkluoju.

— Apie tai, kad perkeldinėsi žmones ne blogiau už mane, žinau gerai. Tik man tas neduoda ramybės, kad tu, kaipo mergaitė, gali patirti įvairų nemalonumą.

— Ir apie tai, brangusis nesirūpink, — atsakė jam Olga. — Aš žinau, ką daryti. Niekas nežinos, kad esu mergaitė; aš persirėdysiu į vyrą.

* * *

Iš miško tankumos, kuris tada dengė kairįjį Dniepro krantą, išėjo jaunas, gražus vyras, apsirėdęs medžiotojo drabužiais. Ant pečių turėjo nušautą stirną; vienoj rankoj laikė lanką, kitoj — medžiotojo ragą. Pastebėjęs prie kranto pririštą besisupantį laivelį, pridėjo prie burnos ragą ir garsiai sutrimitavo.

Po valandėlės pasirodė berniukas ir pribėgo prie laivelio. Tikrumoje buvo tai Olga, pasirėdžiusi į berniuką. Didžiausią vargą ji turėjo su savo ilgais plaukais, kuriuos reikėjo paslėpti vyriškoje kepurėje. Iki to laiko jai sekėsi ne blogai: nė vienas keleivis nepastebėjo, kad tuo berniuku yra graži mergaitė.

Laiveliui prisiartinus prie kranto, medžiotojas į jį išoko, o "keltininkas," pasistūmęs nuo kranto, pradėjo irkluoti. Jau buvo arti kranto, kada tvirtas vėjo sūkurys nutraukė nuo Olgos galvos kepurę. Vienplaukė apie galvą apsuktomis aukso kasomis, stovėjo mergaitė, leidžiančios saulės raudonai nudažyta, unkaitus ir susigėdus. Jei medžiotojas nebūtų padėjęs, laivelis vėl būtų atsidūręs vidury upės. Bet jis padėjo Olgai irtis ir laivelis laimingai priplaukė krantą.

Medžiotojas, matyt, buvo išauklėtas, kad garsiai nesijuokė, bet negalėjo tverti juokais, žiūrėdamas į nepavykusį šposą. Paskui mandagiai paklausė, ar ji nenuroytų, kur jis galėtų pasistiprinti ir ar negalėtų surasti vadovą, kuris jam nurodytų kelią į Kijevą. Mergaitė nuvedė jį į savo namus, kur, kiek jų išgalės leido, rodė savo svetingumą.

Būdamas keltininko trobelėje, jaunas medžiotojas susipažino su Olgos tėvu. Jis jam papasakojo priežastį, kuri privertė jo dukterį persirėdyti į berniuką. Medžiotojas sužinojo, kokią gerą jį turi širdį, kokia yra paklusni, dora, kaip noringai ir linksmai pildo savo darbą.

Kai medžiotojas iš keltininko trobelės ėjo namo, Olga jį lydėjo, rodydama kelią. Eidamas jis uždavinėjo jai klausimus apie jos kaimynus, gyvenimą, džiaugsmus ir nuliūdimus, ir buvo nustebintas jos protingais atsakymais, kokių nebuvo tikėtasi iš kaimo mergaitės. Atsisveikindamas jai gražiai nusilenkė ir pasakė, kad ką nors atsiųs paimti paliktos jų trobelėje stirnos.

Tą vakarą, pabaigus visus namų užsiėmimus, išėjo Olga ant upės kranto paklausyti lakštingalų giesmelių, nuo kurių stebūklingų balselių skambėjo upės pakrantė. Jų nepaprastos giesmelės priversdavo ją svajoti. Ir Olgos

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 16, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on June 21, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Domestic yearly	$4.00
Foreign yearly	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00
Foreign once per week yearly	$3.00

PRENUMERATOS KAINA:

Amerikoje metams	$4.00
Užsieny metams	$5.00
Vienę kart savaitėje metams	$3.00
Užsieny vienę kart savaitėje met.	$3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0620

"Šnibždantieji" Redaktoriai ir Darbai

Tą, ką Amerikos spauda vadina *whispering campaign*, lenkai vaizdžiau pavadino *pantoflowa poczta*, lietuviškai tariant — klumpių paštas. Mes lietuviai prozaiškai vadiname tuos *whisperers* ir "klumpių pastorius" — liežuvninkais.

Kaip jau visiems yra gerai žinoma, šių metų prieš rinkiminėje kampanijoje liežuvninkų netrūksta. Nuo jų daugiausia tenka Al. Smithui. Smithas tečiau nelabai jų tesibijo ir juos demaskuoja. Ypač pažymėtina yra jo kalba, nesenai pasakyta Oklahoma City. Ten jis pasakė tarp kitko štai ką maždaug: Aš nenoriu, kad katalikai balsuotų už mane vien delto, kad aš esu katalikas. Jei jiems atrodytų, kad Hooverio peršamoji programa yra šaliai naudingesnė, lai jie balsuoja už Hooverį. Bet jei tie, kuriems mano peršamoji programa patinka, balsuos prieš manę vien delto, kad esu katalikas, tie žmonės prasižengia laisvos Amerikos idealams ir nėra verti amerikiečių pagarbos, nei amerikiečio vardo. Smithas patarė šaltai svarstyti tokius pav. klausimus, kaip farmerių, darbininkų elektrizacijos etc. klausimus ir kandidatų tinkamumą tiems klausimams rišti ir jų peršamus programus; patarė svarstyti viešai — ne liežuvauti pakampiais ir nešmeižti kandidatų iš pasalų. Smitho kalba susilaukė pritarimo visur. Nepatiko tik republikonų politikieriams, kurie tikisi gauti daugiau balsų Hooveriui iš Smitho šmeižikų, siauraprečių protestantų.

Reikia pastebėti, kad Amerikos spauda, lygiai republikonų kaip ir demokratų neduoda vietos savo skiltyse tiems šmeižtains ant Smitho. Liežuvninkai mala liežuviais slapta ir skleidžia anonymiškus lapukus. Tik kaikurie protestantų bažnytiniai laikraštukai veda atkaklią bigotišką ir atvirą kovą prieš Smithą kaipo kataliką. Pas mus yra kitaip. Ištarimų, šmeižtų, tuščnės polemikos, pigios pašaipos ir tankiai gatvinių kolonių kampanija nuolat eina kaikuriuose mūsų laikraščiuose. Taip tai kovojama neva už idėjas; bet tose polemikose nepastebėsi idėjos nė su teleskopu, nė su mikroskopu. Apie nudirbtus arba planuojamus darbus nekalbama, o jei ir užsimenama tai tik tam, kad ta proga "įrodžius" (tik kažin kam? juk nieks tuo neįdomauja!) koks "kvailys," "neišmanėlis," "tamsuolis" ir "melagis" yra tas priešas redaktorius. Tokiuose karštuose straipsniuose juos beskaitydamas kalbamojo dalyko nė nepastebėsi; matai tik peikiamąjį redaktorių. Pirmenybės palma už tos rūšies peštukizmą priklauso, žinoma, karingajai Brooklyno "Laisvei." Kaip ji "neišbagaslovija" tuos nebolševikiškus redaktorius! nelieka laiko net bolševikų "evangelijai" (tikriau sakant kakangelijai) aiškinti. Bet "Laisvė" nėra viena tos rūšies polemikų megėja. Tankiai jai "atsiloja" žmonės, kuriems berods būtų peržeama atsakinėti į tos rūšies "polemikas."

Kam iš to tulžies liejimo ir koki nauda? Niekam nėra mažiausios naudos. Priešingai yra nemaža žalos. Ir kam čia labai rūpi, kad tas ar anas redaktorius yra kvailys arba melagis, jei taip ir ištikrųjų būtų? Būtų naudos, jei būtų kalbama apie idėją, faktą, darbą šaltai ir objektingai, bet to nedaroma. Išliejama kibirai neapykantos nuodų, skaitytojui neduodama šaltai galvoti kalbamąjį dalyką, bet užuot to sukeliama jame pagiežos ir neapykantos jausmai. Gal delto nelaimingieji "įkaitinti" šios rūšies laikraščių skaitytojai ir nepastebi, kad tokių straipsnių rašytojai — redaktoriai jais patys sau išduoda protinio bankruto paliudymą.

Gėda ir liūdna pripažinti, kad yra dar pas mus tokių lapų, kurie savę vadina laikraščiais, kuriuos pastačius greta su Smithą šmeižiančiais anonymais ir protestantų fanatiškais savaitraščiais, jie pasirodytų siauresni ir labiau įtužę už anuos anonymus ir fanatiškus lapukus. Kada jie surimtės? Kuomet jų skaitytojai apsišvies? Bet tuo tarpu nėra nė minties, nė darbo, tik tūrsta tuščių žodžių ir neapykantos migla.

Vileišienės Misija

P. Vileišienė atvyko pas mus tikslu parinkti pinigų Vilniaus našlaičiams. Tikslas gražus ir remtinas, juo labiau remtinas, kad tie našlaičiai yra Vilniaus našlaičiai. Netekę močiutės ir tėvelio jie lengvai gali netekti ir Lietuvos močiutės, jei pateks į lenkų prieglaudas. Ir netik pamirš, kad Lietuva yra jų močiutė, bet labai galimas daiktas, kad lenkų prieglaudos padarys iš jų Lietuvos priešus.

Rašančiam šiuos žodžius teko būti Vilniuje 1924-ais metais. Vilniaus veikėjų tarpe tuomet buvo įvairių pažiūrų žmonių, pradedant kunigais ir baigiant atvirais bedieviais, bet jie vis delto mokėjo dirbti išvien lietuvybei, kovoti išvien su lenkais. Neseni dar įvykiai parodė, kad jie mokėjo ir kentėti išvien už lietuvių mokyklas ir už lietuvybę.

Tikime, kad ir dabar Vilniaus darbuotojai dirba lietuvybei išvien be partijų ir pažiūrų skirtumo. Jei ištikrųjų taip yra dabar, kaip kad buvo 1924-ais metais, tai amerikiečiai be partijų ir pažiūrų skirtumo (išskyrus bolševikus) aukos Vilniaus našlaičiams, nes žinos, kad jie duoda ne šiokių ar kitokių pažiūrų skiepijimui našlaičiams, bet jų apginimu nuo sulenkinimo.

Darbininkų Kompensacija Suv. Valstijose

Keturias-dešimts trys iš keturias-dešimts, aštuonių šios šalies valstijų turi įstatymus, kurie aprūpina, kad darbininkas sužeistas darbe turi gauti atlyginimą nuo darbdavio. Tose penkiose valstijose, kurios netur tų darbo įstatymų, yra labai mažai ateivių.

Suv. Valstijose, kaip ir visose kitose industriališkose šalyse, pasitaiko visokių nelaimingų atsitikimų kas met. Darbininkų kompensacijos aktai, kaip tie įstatymai vadinti, įsako, kad pinigai (atlyginimas) turi būti išmokėti sužeistam žmogui, arba atsitikime jo mirties, jo šeimynai, kad ji turėtų kokį nors užlaikymą ir netaptų visuomeniška sunkenybe. Dabdaviai apsaugoja savo darbininkus darbininkų kompensacija.

Tų keturiasdešimts trijų valstijų įstatymai ne vienodi. Nors visi aprūpina atlyginimu, bet sumos ir laikas mainosi, kaip ir medikališka priežiūra. Sekantieji darbininkų kompensacijos įstatymų aprūpinimai septyniose valstijose kurios turi daugiausia ateivių — California, Illinois, Massachusetts, New York, New Jersey ir Pennsylvania — yra svarbiausi. Tos valstijos turi geresnius aprūpinimus negu kitos valstijos.

Aplamai imant, kompensacijos aktai Suv. Valstijose nepadengia visų darbų visus darbininkus. Yra skirtumas tarpe pavojingų ir nepavojingų užsiėmimų. Iš tų viršminėtų valstijų tik viena, Illinois, apsaugoja darbininkus vien tik pavojinguose užsiėmimuose, kitos šešios pavojinguose ir nepavojinguose.

Žemdirbius ir prie namų darbo darbininkus kompensacijų įstatymai neaprūpina. Keturios iš septynių valstijų — California, Massachusetts, Michigan ir Pennsylvanija.

New Yorkas aprūpina paprastus darbininkus bet neinima kitas dvi kliasas. New Jersey kaip tik kitaip, apdengia naminius darbininkus ir ūkių darbininkus bet neinima paprastus darbininkus.

Šešiose valstijose reikalauta, kad netik darbininkai turi būti sužeisti darbo vietoje bet sužeisti prie darbo, dirbant. Septinta valstija, Pennsylvania, reikalauja, kad darbininkas būtų sužeistas prie darbo.

Illinois aprūpina, kad darbininkas gali gauti atlyginimą del sužeidimo pakilant nuo darbo ir kuomet jis dirbo. Jeigu darbininkas girtas kuomet sužeistas, negali prašyti atlyginimo Californijoj, New Yorke ir New Jersey. Jeigu per savo neapsižiūrėjimą sužeistas negali gauti atlyginimo Massachusetts ir Michigan.

California, New Jersey, New York ir Pennsylvania, neduoda atlyginimo darbininkams, kurie tyčia save susižeidžia.

Pennsylvanija draudžia atlyginimą darbininkui jeigu kito darbininko tyčiomis sužeistas.

Visose valstijose jeigu darbininkas tik ant trumpo laiko sužeistas negali prašyti atlyginimo. California, Illinois, Massachusetts, Michigan ir New York negauna atlyginimo jeigu serga mažiaus savaitę, turi sirgti daugiaus savaitę gauti atlyginimą. Pennsylvania ir New Jersey moka atlyginimą po dešimts dienų. Bet jeigu darbininkas apnegalėdintas ilgesnį laiką, sakykime nuo 4 iki 7 savaičių, septynios valstijos užmoka ir už pirmą savaitę. California ir Pennsylvania nemoka už pirmą savaitę.

Atlyginimas mainosi kiekvienoje valstijoje. Illinois darbininkas gauna pusę savo algos. Jeigu turi žmoną ir vaikus gauna daugiaus — 65 nuoš. algos. Michigan ir Pennsylvania gauna 60 nuošimtį savo algos, California 65 nuoš., Massachusetts, New Jersey, ir New Yorke 62 du trečdaliu nuoš. Kiekviena valstija paskiria augščiausią savaitinę sumą, Californijoj yra $20.83 kuomet Pennsylvanioj yra $12.00 — atlyginimas vis nukirstas.

Jeigu darbininkas miršta nuo sužeidimo, atlyginimas mokamas arčiausiems giminėms, paprastai našlei, nepilnamečiams vaikams ir tėvams. Kaikuriose valstijose giminės užsieny neturi pačias teises su giminėmis čionais Suv. Valstijose, net nekuriose valstijose giminės užsieny negali prašyti atlyginimo. Kaikuriose valstijose gauna daug mažiaus negu čionais gyvenantieji. California, Illinois, Massachusetts ir New Jersey lygiai elgiasi su giminėms Amerikoj ir užsieny. Pennsylvanijoj jeigu giminės gyvena užsieny, tik našlė ir vaikai gali prašyti kompensacijos ir gauna tik dvi trečdalis sumos. New Yorkas moka kompensaciją našlėms, vaikams ir tėvams, jeigu miręs prisidėjo prie tėvų užlaikymo. Bet atlyginimas gali būti sumažintas iki pusiau jeigu viršininkai taip nori.

Sužeistas darbininkas gali pareikalauti medikališkos priežiūros už ką darbdavis užmoka. Kaikuriose valstijose gali gauti medikališką priežiūrą per dvi savaites, kitose pakol pasveiksta. Kaikuriose valstijose darbdavis turi užmokėti visas medikališkas išlaidas nepaisant kiek būtų. Kitose netur mokėti suvirš $100.

F. L. I. S.

JAUNIMAS KOD ŽODŽIAIS EINA PRIE DARBŲ

Smagu yra pažymėti, kad L. Vyčiai netik žodžiais žada paramą Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninės vajuje, bet stoja į realų darbą.

Chicagos apskrities susirinkime rugsėjo 15 d. L. Vyčiai štai kokį nutarimą padarė.

"L. Vyčių XVI Seime vienbalsiai buvo nutarta dėtis prie Šv. Kryžiaus Lietuvių ligoninės vajaus ir pašventinimo darbų.

"Pildant šį svarbų ir gražų seimo nutarimą, L. Vyčių Chicagos apskirtys savo susirinkime rugsėjo 15 d., Aušros Vartų par. salėje, ragina kad visi Chicagos ir apylinkių Vyčiai tuojau užsiregistruotų kolonijų vajaus skyriuose aukų rinkėjais — kontestininkais ir stotų į šį kilnų darbą.

"Ir kadangi pranešta, kad Šv. Kryžiaus ligoninę šventins pats Jo Eminencija Kardinolas Mundelein, delto kuopos yra raginamos in corpore toj istorinėj iškilmėj dalyvauti."

Dabar visose kuopose eina didelis judėjimas. Nariai registruojasi į kontestą, kuris neužilgo prasidės. Su dideliu užsimojimu L. Vyčiai, stos į kontestą, į lenktynes, kad pirmutines paskirtas dovanas laimėjus.

Reikia tik palinkėti jaunimui gražaus pasisekimo šiame kilniame darbe.

Rap.

122-JŲ BYLA

Tauragės byloj traukiami atsakomybėn 122 kaltinamieji. Tardymas išaiškino visas sukilimo aplinkybes.

Kaunas. — "L. A." praneša, kad Tauragės sukilimo bylos tardymas jau faktinai užbaigtas. Beliko tik atlikti kai kurie formalumai. Kalbamoj byloj traukiami atsakomybėn 122 kaltinamieji. Iš jų 50 asmenų suimta, 4 yra policijos priežiūroj ir 2 išleisti už įkaitą. Kiti 66 kaltinamieji nesurasti ir jųjų byla liko išskirta.

Tardomoji valdžia išklausinėjo ir pritraukė prie bylos 227 liudytojus. Visa tos bylos medžiaga sudaro 10 tomų. Kaltinamojo akto surašymas ir bylos paruošimas nagrinėjimui užtruks nemažiau kaip 2 mėnesiu.

Iš patikimų šaltinių sužinojome, kad tardymas su visomis smulkmenomis nustatė, kaip buvo sumanytas ir įvykdytas Tauragės sukilimas.

NUO IRKLO Į SOSTĄ

Vertė *Jonas Gailius*

Prieš daugelį metų, kada Ukrainoje dar nebuvo žinomas krikščionių tikėjimas, ant Dniepro kranto stovėjo nedidelė, kaip ir visų ukrainiečių, gražiai išbaltinta trobelė. Aplink ją buvo daržas ir sodas, o toliau gabalėlis dirbamos žemės.

Toje trobelėje gyveno neturtingas našlys su vienturte. neapsakomai gražia dukterimi, Olga. Kad žemės turėjo labai mažai, tai visas jų pragyvenimo šaltinis buvo karvė, keliolika namininių paukščių ir laivelis. Vežiodamas žmones per Dnieprą, jis tiek pelnydavo, kad galėjo gana pasiturinčiai gyventi.

Kartą, bekertant miške medį, Olgos tėvą ištiko nelaimė, ir nuo tada liko netinkamas jokiam darbui. Jo susikrimtimui nebuvo galo. tačiau noroms nenoroms turėjo pasiduoti žiauriam likimui.

— Tėveli, — sakė jam Olga, — nenusimink! Ar aš neturiu tiek jėgų, kad negalėčiau valdyti laivelį! Būk ramus, juk žinai, kaip aš gerai irkluoju.

— Apie tai, kad perkeldinėsi žmones ne blogiau už mane, žinau gerai. Tik man tas neduoda ramybės, kad tu, kaipo mergaitė, gali patirti įvairų nemalonumų.

— Ir apie tai, brangusis nesirūpink, — atsakė jam Olga. — Aš žinau, ką daryti. Niekas nežinos, kad esu mergaitė; aš persirėdysiu į vyrą.

* * *

Iš miško tankumos, kuris tada dengė kairįjį Dniepro krantą, išėjo jaunas, gražus vyras, apsirėdęs medžiotojo drabužiais. Ant pečių turėjo nušautą stirną; vienoj rankoj laikė lanką, kitoj — medžiotojo ragą. Pastebėjęs prie kranto pririštą besisupantį laivelį, pridėjo prie burnos ragą ir garsiai sutrimitavo.

Po valandėlės pasirodė berniukas ir pribėgo prie laivelio. Tikrumoje buvo tai Olga, pasirėdžiusi į berniuką. Didžiausią vargą ji turėjo su savo ilgais plaukais, kuriuos reikėjo paslėpti vyriškoje kepurėje. Iki to laiko jai sekėsi ne blogai: nė vienas keleivis nepastebėjo, kad tuo berniuku yra graži mergaitė.

Laiveliui prisiartinus prie kranto, medžiotojas į jį išoko, o "keltininkas," pasistūmęs nuo kranto, pradėjo irkluoti. Jau buvo arti kranto, kada tvirtas vėjo sūkurys nutraukė nuo Olgos galvos kepurę. Vienplaukė apie galvą apsuktomis aukso kasomis, stovėjo mergaitė, leidžiančios saulės raudonai nudažyta, nukaitus ir susigėdus. Jei medžiotojas nebūtų padėjęs, laivelis vėl būtų atsidūręs vidury upės. Bet jis padėjo Olgai irtis ir laivelis laimingai priplaukė krantą.

Medžiotojas, matyt, buvo išauklėtas, kad garsiai nesijuokė, bet negalėjo tverti juokais, žiūrėdamas į nepavykusį šposą. Paskui mandagiai paklausė, ar ji nenuroytų, kur jis galėtų pasistiprinti ir ar negalėtų surasti vadovą, kuris jam nurodytų kelią į Kijevą. Mergaitė nuvedė jį į savo namus, kur, kiek jų išgalės leido, rodė savo svetingumą.

Būdamas keltininko trobelėje, jaunas medžiotojas susipažino su Olgos tėvu. Jis jam papasakojo priežastį, kuri privertė jo dukterį persirėdyti į berniuką. Medžiotojas sužinojo, kokią gerą jį turi širdį, kokia yra paklusni, dora, kaip noringai ir linksmai pildo savo darbą.

Kai medžiotojas iš keltininko trobelės ėjo namo, Olga jį lydėjo, rodydama kelią. Eidamas jis uždavinėjo jai klausimus apie jos kaimynus, gyvenimą, džiaugsmus ir nuliūdimus, ir buvo nustebintas jos protingais atsakymais, kokių nebuvo tikėtasi iš kaimo mergaitės. Atsisveikindamas jai gražiai nusilenkė ir pasakė, kad ką nors atsiųs paimti paliktos jų trobelėje stirnos.

Tą vakarą, pabaigus visus namų užsiėmimus, išėjo Olga ant upės kranto paklausyti lakštingalų giesmelių, nuo kurių stebūklingų balselių skambėjo upės pakrantė. Jų nepaprastos giesmelės priversdavo ją svajoti. Ir Olgos

DARBO POPIERAS VAIKAMS

Salig beveik kiekvienos valstijos darbo įstatymų nepilnamečiai vaikai norėdami padirbti vasaros laiku kuomet mokyklos užsidaro, arba norėdami dirbti po kelias valandas į dieną mokyklos laiku, turi išgauti taip vadinamas "darbo popieras" pirm negu gali stoti darban. Tuos certifikatus išduoda paskirtas viršininkas ir certifikatas parodo, kad aplikantas fiziškai tinkamas dirbti ir kad turi pilnų darbo metų.

Paprastai mokyklos viršininkai išduoda certifikatus nepilnamečiams dirbti Taip vadinamas "employment" certifikatas išpildytas su vardu darbdavio. Kitas darbdavis negali pasamdyti tą vaiką. Mokyklos viršininkas turi persitikrinti, kad tas darbdavys, kuris minėtas darbo certifikate prisilaiko prie visų valstijos Darbo įstatymų kaslink valandų ir darbo aprubežiavimo. Kaikuriose valstijose darbdavis priverčia norintį dirbti pasirašyti po šiuo certifikatu. Kitose valstijose tėvai arba prižiūrėtojas vaiko turi su juom nueiti pas viršininką, kuris išduoda darbo certifikatą. New Yorko valstijoj kuomet vaikas kreipiasi prie mokyklos išgauti darbo certifikatą jam duoda pilną fiziską egzaminą, tik ne New Yorko, Buffalo ir Rochester miestuose kur yra tam tikslui samdomi reguliariški sveikatos viršininkai. Viršininkas, kuris išduoda certifikatą turi pasiųsti kopiją fiziško egzamino darbdaviui. Tinkamumo certifikatas yra geras tik vieniems metams.

Illinois valstijoj darbo certifikatus išduoda tik mokyklos viršininkas, arba jo paskirtas žmogus, arba kur nėr mokyklos viršininko, mokyklos komitetas paskiria žmogų šitą darbą atlikti.

New Hampshire valstijoj žmogus, kuris išduoda darbo certifikatą negali išduoti pakol neperžiūrė vaiko mokyklos rekordą, pasportą arba tinkamai išpildytą gimimo arba krikšto certifikatą, arba iš miesto gimimo užrekordavimą parodant gimimo dieną ir vietą, ir certifikatą nuo gydytojo, kuris parodo, kad aplikantas yra geroj sveikatoj ir gali atlikti darbą, kurį ketina dirbti.

Kitų valstijų įstatymai beveik vienodi. Išgauti "darbo" popieras reikia turėti tris dokumentus — mokyklos rekordą, metų certifikatą ir sveikatos certifikatą.

Visose valstijose apart Utah ir Wyoming, vaikas turi turėti mažiausia 14 metų dirbti fabrikuose ir kituose darbuose. Septynios valstijos reikalauja, kad vaikas turėtų mažiausia 15 metų amžiaus. Apart to, 25 valstijos reikalauja kad vaikai turi būti 16 metų pirm negu gali dirbti kasyklose ir akmenų skaldinyčiose.

Maine, Michigan, Rhode Island, California ir Texas, nepilnametis turi sulaukti 15 metų amžiaus pirm negu gali dirbti; Ohio ir Montana, šešiolikos metų. kuomet Connecticut, Illinois, Indiana, Massachhusetts, Nebraską, New York ir Pennsylvinia ir kitose valstijose mažiausia turi turėti 14 metų.

34 valstijos aprūpina 8 valandų darbo dieną, arba 44 arba 48 valandų savaitę vaikams neturint 16 metų, ir 42 valstijos draudžia naktinį darbą.

Beveik visose valstijose vaikų darbo įstatymas pastiprina mokslo reikalavimai del reguleriško darbo certifikato nepilnamečiams. Tas reiškia, kad pirm negu vaikas gali išgauti darbo certifikatą jis turi darodyti kad užbaigęs kiek reikalaujama kliasų. 11 valstijų imant California, Indiana, Kansas ir Minnesota reikalauja užbaigimą septintos [illegible] Respublikos valstijos reikalauja užbaigimą šeštos kliasos ir penkios valstijos reikalauja užbaigimą penktos kliasos, ir tt. Tik dešimts valstijų ir tos visos valstijos randasi pietuose, netur mokslo reikalavimų.

42 valstijos reikalauja kad jeigu vaikas neišpildė mokslo reikalavimus turi lankyti "continuation" mokyklą. Tos mokyklos yra taip sutvarkytos, kad vaikas prieš arba po darbu gali jas lankyti.

New Yorko valstija pirmiaus reikalavo kad vaikas turėjo lankyti šitas mokyklas pakol sulaukia 18 metų bet dabar reikalaujama tik iki 17 metų.

California, Illinois, Ohio ir dar 14 valstijų reikalauja priverstiną mokslą iki 18 metų amžiaus; Michigan 17 metų; Connecticut, Massachusetts, Pennsylvania, Nebraska ir 8 kitos valstijos pakol sulaukia 16 metų amžiaus.

F. L. I. S.

LIETUVOJ BAUGĖJA SVETIMŠALIŲ SKAIČIUS

Liepos mėn. 1 dienos svetimšalių statistika parodė, kad jų buvo Lietuvoj 15,935. Rugpiūčio mėn. 1 dieną jų jau užregistruota 16,622. Daugiausia svetimšalių yra darbininkų — 5,095, amatininkų — 2,11 , žemdirbių— 1,265, pirklių — 698, tarnautojų privat. įstaigose — 594, atvykusių į svečius — 421, mokytojų—376, moksleivių — 425 ir kiti likusieji įvairiausių profesijų ir užsiėmimų žmonės. Valdiškose įstaigose svetimšalių tarnautojų sumažėjo tik vienu žmogumi, liepos 1 d. buvo 200, rugpiūčio 1 d. — 199.

Be pilietybės buvo — 9,602, Vokietijos piliečių — 2,802, Latvijos — 1,574, Vokietijos optantų — 1,555, U. S. A. — 265, SSSR — 102 ir iš kitų valstybių žymiai mažiau. Bendrai paėmus svetimšalių skaičius padidėjo 687 žmonėmis.

[illegible] KĮ ŠKIME

Amerikos lietuvių troškimas ir Lietuvių Labdarybės Sąjungos pastangos ačiū duoshiai lietuvių visuomenei, įvykdoma.

Lapkričio 4 d. bus šventinama Lietuvių Labdarybės Sąjungos Šv. Kryžiaus ligoninė.

Ligoninę šventins Jo Eminencija Kardinolas Mundelein, dalyvaujant skaitlingai dvasiškijai, aukštiems miesto ir Illinois valstybės valdininkams ir tt.

Tai bus istorinė Amerikos lietuvių gyvenimo diena.

Tai bus apvainikavimas lietuvių didelio darbo ir pastangų.

Tai bus užbaiga įstaigos, kuri ilgiems amžiams bus liudininku didelio pasišventimo ir pasiaukojimo, kuri amžiais kels mūsų tautos vardą, bus dideliu akstinu jaunąjai kartai laikytis lietuvybės idealų, kuri bus mūsų ir mūsų artimųjų sveikatos šaltiniu.

Labdarybės Sąjungos išlėto augo. Bet ji išaugo į tokią organizaciją, kuri jau drįso daryti taip didelį užsimojimą — ligoninę statyti. Dideliu pasitikėjimu ir pasiryžimu pradėta darbas, kuris mūsų visuomenėj rado nuoširdaus pritarimo ir jos pagelba einame prie užbaigos.

Ir dabar mes dideliu pasitikėjimu kreipiamės į aukštai gerbiamas draugijas, kuopas ir kliubus, prašydami in corpore dalyvauti Šv. Kryžiaus ligoninės pašventinimo iškilmėse. Kviečiame lietuvius profesionalus, biznierius ir visą mūsų visuomenę.

Tos visos draugijos ir visi pavieniai asmens, kurie aukodami didesnes pinigų sumas, nusipelnė garbės narystės vardo, pašventinimo iškilmėse bus atatinkamai atžymėti.

Lapkričio 4 d. bus lietuvių džiaugsmo diena. Negali būti didesnio džiaugsmo tiems, kurie dirbo ir dėdės sumas klojo, matyti savo pastangas realizuotas. Delto kviečiame visus į šią Amerikos lietuvių džiaugsmo iškilmes.

Šv. Kryžiaus ligoninė yra mūsų. Ne vienas iš mūsų joje sveikatos ieškosime. Nei vienas šiandien negalime perdaug rizikuoti tvirtinant kad mums ligoninė nėra ir nebus reikalinga. Ligo ar kitokia nelaimė nei vienam į akis nežiūri.

Pagalios, Šv. Kryžiaus ligoninėje bus vietos ir tiems nelaimių prispaustiems broliams lietuviams, kurie del sunkių gyvenimo aplinkybių nepajėgs sau už kambarį užsimokėti. Labdarybės Sąjunga ir jos ligoninė tokiems savo broliška ranką išties.

Tat, dar kartą kviečiame visus į Šv. Kryžiaus ligoninės šventinimo iškilmes.

Labdarybės Sąjungos direktoriai:

Rev. F. Kudirka, Rev. H. Vaičiūnas, Rev. Albavičius, B. Sekleckis, M. Šlikas, A. Nausėda, B. Nenartonis, V. Strioga, Pr. Vaicekauskas, Z. Gedvilas, A. Valančius, V. Balanda.

P. S. Norint gauti platesnių informacijų del pašventinimo, kreipkitės šiuo adresu: *Lith. Holy Cross Hospital Fund, 2423 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.*

STOVI ŽIRGELIS

(Iš Juozo Žiedo, Garnelių kaimo, Utenos aps., užrašė Skraistė)

Stov' žirgelis pabalnotas,
Muštukėliais pažabotas,
O broliukas svirne sėdi
Po juoduoju gedulėliu;
Stov' seselė prie šalelės,
Stovėdama gailiai verkia,
Ašarėles skubiai braukia.
— Neverk sesele tu jaunoji,
Ma, širdele mylimoji,
Tau atnešiu dovanėlių: —
Aukso žiedą, juostužėlę.
Verkia tėveliai seni likdami,
Sūnų vaiskan išleisdami.
— Neverk, tėveli, miela motinė
Kaip išjosiu, taip parjosiu.
Kad neatjosiu, pas karalių stosiu
Vilniaus mieste mandravosiu.

B. [illegible] LIETUVIŲ PRIĖMIMAS KAUNE

Be Amerikos lietuvių šiemet lankėsi Lietuvoje ir Anglijoje gyvenantieji lietuviai. Jie šiemet padarė pirmą ekskursiją Nepriklausomon Lietuvon. Apie Anglijos lietuvių priėmimą Kaune plačiau paraše "Rytas". Šių metų rugp. m. 13 d. įvyko Didžiosios Britanijos (Anglijos) lietuvių priėmimas Kaune, 18 val. D. Britanijos lietuviai p. Lebedis, p-nia Liebedienė, p-nia Bandžiuvienė, p-lė Bandžiūtė su buvusiu pas juos Glasgow'e, Škotijoje, "Išeivių Draugo" redaktoriumi — laikraštininku Leonu Vitkausku atėjo į Karo Muziejaus sodelį, kame jų laukė p. užs. reik. min. departamento direktorius Ig. Jonynas, kuris buvo atėjęs dalyvauti su Didžiosios Britanijos lietuviais nuo Komiteto užsienio lietuviams priimti; čia pat laukė ir Karo Muz. kapitonas Šeštakauskas, kuris tuojau ir aprodė svečiams Karo Muziejų, visa ką išaiškindamas. Pradžioje D. Britanijos lietuviai drauge su p. Jonynu ir Šeštakausku buvo nufotografuoti prie Laisvės paminklo, Muziejų aiškino p. Jonynas pakaitomis su kapitonu Šestakausku. P. Jonynas ypatingai nuodugniai aiškino, apsistodamas prie senovės istorišku faktų. Tas nepaprastai D. Britanijos lietuviams patiko. Užbaigus Muziejaus apžiūrėjimą, svečiai buvo pakviesti pasirašyti į svečių knygą ir tuojau išėjo dalyvauti vakarinėse vėliavos nuleidimo ceremonijose. Po sugriežto himno P. Lebedis prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę pasakė trumpą prakalbėlę, kreipdamasis į Lietuvos žmones — broliais ir sesutėmis.

Jau buvo vietoje ir vainikas, kurį D. Britanijos lietuviai nuo savo vardo po to ir padėjo prie paminklo su parašu: "Žuvusiems už Lietuvos laisvę—dėkingi D. Britanijos lietuviai. Po ceremonijų svečiai buvo apdovanoti rožėmis iš Karo Muziejaus sodelio, ir drauge su p. Jonynu nuėjo į Šaulių Sąjungos svetainę, kame buvo paruošta vakarienė. Čia drauge su lietuvėmis, ankščiau iš D. Britanijos parvykusiomis į Lietuvą maloniai praleistas laikas pasikalbėjimuose apie Lietuvą ir D. Britaniją. Kalbėjo p. Lebedis, p. Jonynas, Leonas Vitkauskas, kapitonas Šeštakauskas. Ypatingai gilias, turiningas kalbas kartkartėmis sakė p. Jonynas, ir tuo paliko labai gilų įspūdį mūsų užsieniečiams. Atsiradus iš savo tarpo piano skambintojų, paskambinta, padainuota ir išsiskirstyta 1 valandą. D. Britanijos lietuviai nepaprastai sujaudinti maloniu jų priėmimu ir sakosi, kol bus gyvi, neužmirš čia praleistų valandų. Sakosi netikėję, kad taip būtų kas nors įvertinęs ir sutikęs. Pusiau pakiškame sapne gyvena p-lė Bandžiūtė, kuri daug [illegible] rės pasakyti savo draugams ir draugams, parvažiavusiai ten gimusi ir augusi.

Vilniaus [illegible]

CUKRINIŲ RUNKELIŲ [illegible]

4,5 klm. atstume nuo Vilkaviškio valdžios žinoje Simaneliškių dvaras apie 400 ha. plotu. 1926 metais buvo išnuomuotas 36 metams Behlinui Fricui cukrinių runkelių kultūros reikalams. Tais pat metais runkeliais užsodinta 125 ha. 1927 m. 32,000 centnerių runkelių. Pirmais valdymo metais dvaro žemė, kaipo nepritaikinta cukrinių runkelių kultūrai, nedavė tinkamo derliaus. Cukriniai runkeliai reikalauja sausos dirvos ir todėl dvaras reikėjo sausinti. Šiemet užsėta 100 ha. ir tikimasi gauti 50—60,000 centnerių runkelių.

Dvaro nuomininkas, matydamas, kad Lietuvos žemių dirva yra tinkama runkeliams, išnuomuotą dvarą stengiasi sutvarkyti. Visas ūkis dirbamas mašinomis; turima 10 runkelių kaupiamų mašinų, 2 poras garinių žagrių, 2 traktoriai, 1 komplektas kuliamų mašinų, 1 kompl. garinių akseliui piauti mašinų, 3 sėjamos mašinos, 1 kompl. durpių presavimo mašinų, 4 javų piaunamos mašinos, kurios visos yra naujai įgytos.

Runkelių sėjai žemė išariama rudenį ir tręšiama mėšlu, o pavasary — dar zuperiu kalio druska ir kudri salietra. Runkeliai gabenami Vokietijon, kur jiems yra nebloga rinka.

Dvaro nuomininko manymu, Lietuvai yra būtina įsteigti kuo daugiausia cukrinių runkelių ūkių, nes geriausiai tokie ūkiai apsimoka. Lietuvoje yra būtina taip pat steigti jau ir cukraus fabrikas, kas sulaikys nemažą sumą mūsų litų, šiandien išmokamų už svetimą cukrų.

P. Behlis be išnuomuoto dvaro dar turi ir savo dvarą Klaipėdos krašte, Šilutės apskrity, 575 ha, kuris taip pat yra paverstas cukrinių runkelių ūkiu.

Simaneliškių dvaras nemaža atnešą naudos ir Vilkaviškio miesto bei apylinkės biednuomenei — darbininkams, nes jame be nuolat laikomų 27 šeimynų ordinarininkų, darbo laiku (birželio-liepos mėn.) dar samdoma iki 200 žmonių, kuriems mokama: vyrams 4—5 litai dienai, gi moterims 3—4 lt.

Atsilankęs dvare matai rūpestingą ir sumanų vedimą, prityrimą ir kultūringumą. Ūkininkams, įsteigusiems cukrinių runkelių ūkius, pravartu būtų atsilankyti ir daug ko pamatyti. Pats p. Behlins dėsingiasi galįs būti kraštui naudingas ir yra dėkingas Lietuvos valdžiai, bankams ir įstaigoms, kurios jį [illegible] dėjęs, remia cukrinių runkelių kultūrą plečiant. "L. A."

---

mintyse atsistojo tos dienos pergyventi įspūdžiai.

— Kas jis yra? — ar pamatysiu jį dar nors kartą gyvenime? O gal tai buvo tik sapnas. Gal man prisisapnavo tik gražus, jaunas riteris, tas pasakos didvyris.

Panašios mintys pynėsi mergaitės galvoje, o akyse nuolat stovėjo medžiotojas, kaip su ja, lyg kokia kunigaikštyte, atsisveikino žemai nusilenkdamas.

Gal su ja atsisveikino paskutinį kartą. Jis pamirš apie tą susitikimą. Bet ji tai atminę visą gyvenimą. Ji prisiminė visus žodžius ir ilgai ilgai norėjo apie jį svajoti, jei ne tas neramus tėvo šaukimas namo.

* * *

— Reikia man tų svajonių atsikratyti, — man rytą pabudus.

O rytas buvo nepaprastas. Sodas, supantis jų trobelę, skambėjo įvairiais paukščių balseliais, giedančių savo rytmetinę giesmelę. Mažas gėlių darželis, nusėtas brilijantiniais rasos lašeliais, prieš saulę žibėjo įvairiausiomis varsomis.

Skubiai apsirėdė.

Kai pabaigė visus ryto darbus, staiga išgirdo lyg artėjančių raitų žmonių bildėsį. Nustebus pasislėpė už kvepiančios alyvos krūmo ir įdomiai žiūrėjo, kas ten per svečiai.

Ir mato dvidešimt turtingai apsirėdžiusių raitelių, ant gražių arklių, kurių pryšakyje, turtingiausiuose rūbuose, jojo žilas bajoras.

Pamačius, kad visas būrys suka į jų trobą, ji dar labiau nustebo.

Prie vartelių jojikai nuo arklių nušoko. Mergaitė pamatė, kad vyriausias ponas eina tiesiai į jų trobą. "Gal jis nori ko nors paklausti," mąstė Olga.

Skubiai išėjus iš už krūmo, skubėjo namo. Gražiai nusilenkus prieš senąjį bajorą, mandagiai paklausė, ko svečiai nori.

Senas riteris pažiūrėjo rimtai į paraudusią mergaitę, paskui, nusilenkęs, paklausė, ar turėtų garbės pasikalbėti su jos tėvu.

Tokių aukštų ponų atvykimas ir seno riteriaus žodžiai sumaišė Olgą. Pamanė, kad jis iš jos tyčiojasi ir kiek paraudo. Bet paprašė į vidų ir pasakė tėvui, ko tas ponas nori.

Senas keltininkas ne mažiau už dukterį nustebo tokiu netikėtu atsilankymu, bet sužinojęs, kad tą riteri atsiuntė jaunas medžiotojas paimti jo paliktą grobį, nusiramino.

— O kas yra tas jaunas, malonus žmogus, kuris vakar aplankė mūsų menką trobelę? — paklausė keltininkas svečio.

Senas riteris nusijuokęs tarė:

— Tai yra mūsų didysis kunigaikštis Igoras, Kijevo ir visos Ukrainos ponas.

— O Viešpatie! — sušuko nusigandęs keltininkas. — Aš neatidaviau jam prigulinčios garbės! Vargas man!

— Nusiramink, geras žmogau, — atsakė riteris. — Jūs ir jūsų duktė turite pas mūsų poną didelės malonės. Žinokit, kad mano atvykimas turi kur kas kitokį tikslą, nei paimti nukautą stirną. Pasakysiu trumpai. Atvykau pas jus prašyti, kad duotumėt didžiajam kunigaikščiui Igorui savo dukterį už žmoną. Kol jos nemačiau, stebino mane tas kunigaikščio noras. Dabar nesistebiu, nes matau, kad ji yra gražiausia ir maloniausia mergaitė mūsų krašte.

Tokiu būdu neturtinga Ukrainos mergaitė liko kunigaikščio žmona. Jos savo vyrui atsidavimas, protingumas ir grožis, buvo kraičiu, kurį ji davė kunigaikščiui Igorui.

Po vyro mirties Olga liko Ukrainos kunigaikštienė, o jos valdymas buvo toks protingas, kad istorija teisingai ją pavadino Olga Protingąja.

Ji buvo pirmoji Ukrainijos kunigaikštienė, kuri priėmė krikščionių tikėjimą. Del jos gailestingumo, pamaldumo, bažnyčia laiko ją šventa. Jos sūnus Sviatoslavas, narsiausias iš visų Ukrainijos kunigaikščių, ir anūkas Šv. Vladimieras, įvedė katalikų tikėjimą visoje Ukrainoje.

"Šaltinis"

L. D. S. XIII-TO SEIMO PROTOKOLAS

Rugpiūčio 27—28 dd. įvyko LDS. 13 Seimas, Šv. Trejybės parapijos. svetainėj, Hartford, Conn.

Rugpiūčio 27 d., 10 val. ryto seimas prasidėjo iškilmingomis šv. mišiomis, kurias laikė dvasios vadas kun. K. Urbonavičius, asistuojant diakonui kun. J. Vaičiūnui ir subdiakonui kun. V. K. Taškūnui. Ceremoniorium buvo kun. J. Bakšys. Iškilmėms pritaikytą pamokslą pasakė kun. K. Vasys.

Bažnytinėse iškilmėse dalyvavo J. E. vyskupas J. Nilan ir suteikė palaiminimą ir pasakė pamokslą.

Pamaldose dalyvavo seimo delegatai, svečiai ir vietos katalikai.

Pirma sesija

Pirma sesija prasidėjo 11:45 val. vidudieny. Seimą atidarė Centro vice-pirmininkas A. O. Avižinis.

Po trumpos pasveikinimo kalbos kviečia vietos dvasios vadą kun. J. Ambotą atkalbėti maldą ir pratarti kelius žodžius į seimo dalyvius.

Kun. J. Ambotas visiems dalyviams sustojus atkalbėjo maldą ir po maldos pasakė turiningą prakalbėlę ir pasveikino delegatus.

Pasiūlyta dienotvarkė, kuri buvo vienbalsiai priimta.

Centro sekertorius A. F. Kneižys iššaukė kuopų delegatus. Kuopų ir apskričių delegatai pridavė mandatus.

Pasiūlyta išrinkti mandatų patikrinimui, įnešimų ir skundų peržiūrėjimui ir sutvarkymui ir rezoliucijų pagaminimui komisiją. Vienbalsiai į komisiją išrinkta: kun. J. Švagždys, kun. V. K. Taškūnas, R. Ainorius, J. Smilgis ir A. O. Avižinis.

Komisija patikrinus mandatus pranešė, kad mandatai tvarkoje ir paduoda jų sąrašus.

Seiman delegatų prisiuntė:

1-ma kp., So. Boston, Mass. — M. Žioba, O. Siaurienė, J. Glineckis, J. Jackevičius.

3 kp., Norwood, Mass. — kun. V. K. Taškūnas.

6 kp., Hartford, Conn. — K. Kasmonaitis, B. Kniuštienė, A. Kaunietis.

7 kp., Worcester, Mass. — Stasys Bielinskas.

8 kp., Cambridge, Mass. — kun. F. J. Juškaitis, J. Smilgis, A. Vaisiauskas.

11 kp., Providence, R. I. — A. O. Avižinis.

12 kp., Brooklyn, N. Y. — J. Krušinskas.

36 kp., New Britain, Conn. — B. Mičiūnienė.

97 kp., Lowell, Mass. — V. Paulauskas, R. Ainorius.

108 kp., Worcester, Mass. — J. Glavickas.

N. A. Apskričio: Matas Šeikis, J. Glavickas.

Conn. apskričio: P. Mikalauskas.

Centro valdyba: kun. K. Urbonavičius, kun. V. K. Taškūnas, A. F. Kneižys, kun. J. Švagždys, A. Vaisiauskas, A. O. Avižinis.

Viso užsiregistravo 27 delegatai.

Svečiai: kun. A. Petraitis, kun. J. Vaičiūnas, kun. J. Ambotas, kun. J. Bakšys, kun. K. Vasys, S. Subatienė. Kaip delegatams taip ir svečiams suteikta seimo ženklelis, kuriuos pagamino vietinė LDS. 6 kp.

Svečiams suteikta taipgi sprendžiamas balsas.

Seka sveikinimai. Laiškais sveikina LDS. 2-ra kuopa, Montello, Mass.; LDS. 13 kp., Philadelphia, Pa.; B. P. Šilkauskas, Waterbury, Conn.; LDS. 1-ma kp., South Boston, Mass., su dovana seimui $5.00.

Sveikinimai ir dovana priimti aplodismentais.

Taipgi žodžiu sveikina K. J. Krušinskas vardu Federacijos ir LDS. 12 kp.; S. Subatienė vardu L. R. K. M. S.; kun. J. Vaičiūnas, vardu Cicero, Ill. lietuvių.

Prezidiumo rinkimai. Į prezidiumą pateko: pirm. V. Paulauskas, vice-pirm. J. Glineckis, raštininkais B. Mičiūnienė ir J. Glavickas; tvarkdaris A. Kaunietis.

Pertrauka pietums. Nutarta susirinkti pusė po vienai.

Antra sesija

Seimo raštininkė peršaukė užsiregistravusius delegatus ir svečius. Visi dalyvauja. Skaitomas buvusio 12 seimo protokolas. Pastebėta, kad protokole nėra įrašyta finansiška organizacijos apyskaita. Priimta kaip buvo užrašyta su ta pastaba, kad ateity pažymėti stambesnes sumas.

Valdybos raportai

Pirm. J. Trainavičius prisiuntė raportą raštu, pareikšdamas, kad per pereitus metus organizacija sustiprėjo, būtent: atmokėta skolos sumoje $3,442.17.

Vice-pirm. A. O. Avižinis paaiškino, kad pagal jo supratimą centre viskas tvarkoje.

Sekr. A. F. Kneižys pareiškė, kad visuomet dalyvavęs Centro Valdybos susirinkimuose. Beveik visą laiką pašventė prie redakcijos darbo ir susirašynėjo su kuopomis.

Iždininkas A. Vaisiauskas raporte pažymėjo, kad per visus metus įplaukų buvo $19,358.06. Balansas pereitų metų $2,366.30. Išmokėta $20,485.56. Visuomet dirbo gerovės delei. Centre prižiūrėjo organizacijos finansinius reikalus.

Kontrolės komisijos, ir administratorės raportą ir finansišką stovį skaitė J. Smilgis, gan smulkmeniškai ir aiškiai, pareikšdamas, kad dabartinis organizacijos turtas siekia $37,580.65.

Dvasios vadas kun. K. Urbonavičius pareiškė, kad organizacijos narių dvasinis stovis geras. Dvasios vado darbas sumažėjęs po to, kada redaktorium sutiko būti kun. V. K. Taškūnas.

Literatinė komisija pareiškė kad jie neturi ką daugiau raportuoti. Jų visi darbai buvo matyti organe.

Redaktorius kun. V. Taškūnas davė platų ir aiškų raportą išpasakydamas nedusipratimus ir nusistatymus ir "Darbininko" kryptį. Pareiškė, kad "Darbininkas" bus leidžiamas toje pačioje dvasioje kol jis būsiąs redaktorium.

Padaryta pastaba išrinkt presos komisiją. Pateko kun. J. Bakšys ir kun. J. Ambotas.

Skaito laišką P. Liutkienės prašanti grąžint jai paskola. Laiškas priimtas ir nutarta perduoti centro valdybai.

Nutarimai

1. "Darbininko" turinys didžiuma balsų užgirtas.

2. Paveikslų klausimas palikti redakcijos nuožiūrai.

Posėdžiai uždaromi 6 val. vakare.

Nutarta į rytdienos posėdžius susirinkti 9 val. ryto.

Trečia sesija

Rugpiūčio 28 d., 9 val. ryto seimo posėdžius atidaro pirm. Vl. Paulauskas. Maldą atkalbėjo kun. J. Bakšys.

Raštininkė iššaukė delegatus. Dalyvauja 24 delegatai ir apie tiek svečių.

Vietos varg. L. Vasaitis sveikina seimo dalyvius Šv. Cicilijos choro vardu ir nusiskundė, kad "Darbininkas" nepatalpinęs jo korespondencijos ir apgarsinimo.

Sveikinimas ir skundas priimtas ir nutarta, kad jeigu redakcija ar administracija neatlieka kokio darbo skųstis ne seimui, bet pirmiau centro valdybai. Jeigu centro valdyba skundos neišryš ir skundėjo nepatenkins, tik tada tokią skundą paduoti seimui.

Atvyko LDS. Chicagos Apskričio delegatas ir "Draugo" redaktorius L. Šimutis. Jis užsiregistravęs sveikina seimo dalyvius apskričio, "Draugo" redakcijos ir Federacijos apskričio vardu. Sveikinimui ploja.

Pribuvo svečiai: kun. A. Šmulkštys, V. Vaznys ir A. Mičiūnas. Svečiams suteikta ženkleliai ir sprendžiamas balsas.

A. Mičiūnas sveikina L. D. S. Conn. apskričio vardu.

Tęsiama nutarimai.

3. Svarstoma L. D. S. namo bonų išmokėjimo 1930 metais klausimas. Palikta centro valdybai tuo reikalu būtinai pradėti rūpintis.

4. Kad išplatinus organą "Darbininką" ir išauginus organizaciją nutarta daryti kuopų spaudos savaites.

5. Organas "Darbininkas" turi daugiau rūpintis darbininkų reikalais.

6. "Darbininką" išleisti ir Amerikos švenčių dienose. Palikta centro valdybos nuožiūrai.

7. Atgaivinti streikierių fondą. Priimta ši rezoliucija:

Imant domėn, kad L. D. S. yra grynai darbininkų organizacija, kad ji ypatingu susidomėjimu seka darbininkų judėjimą ir rūpinasi darbo žmonių reikalais;

kad streikai darbininkų gyvenime yra didžiausia nelaimė, nešanti skurdą ne vien jiems bet ir jų šeimynoms;

kad darbininkai, pradėję streiką nebūtų priversti del duonos stokos pasiduoti išnaudotojams nelaimėje savo teisingos kovos;

kad ypatingai lietuviai darbininkai del sveiko, nekesto skurdo ir bado —

Delto LDS. XIII seimas išneša griežtą reikalavimą, kad prie centro būtų atgaivintas Streikierių Fondas, į kurį plauktų liuosos aukos iš kuopų, pavienių narių ir darbininkams palankių asmenų; taipgi nutarta kuopose ir spaudoje tuo klausimu varyti stiprią ir sistematingą agitaciją.

8. Priimta rezoliucija prieš lenkus Vilniaus klausimu ir nutarta pasiųsti Tautų Sąjungai.

9. Pakeltas klausimas, delko komisija nepadavė visų įnešimų, kurie buvo jai įduoti. J. Smilgis komisijos vardu paaiškino, kad įnešimus, kurie negalimi išpildyti arba jau buvo įnešti praeituose seimuose ir padaryti nutarimai, sutrumpinimui laiko neskaitė.

Nutarta, kad ateity visi įnešimai būtų skaitomi ir komisija padarytų savo nutarimą.

10. Nutarta, kad centro valdyba iduotų kvitas tiems, kurie davė paskolas; kad centro valdyba atsišauktų į visus narius ir remėjus ir prašytų, kad jie už paskolytus pinigus atsižadėtų nuošimčius ir jeigu galima ir paskolas, kad sumažinus mūsų organizacijos skolas.

Paskolų atsižadėjusiems išduoti paliūdymus ir juos pakelti į remėjų garbės narius.

11. Kitą seimą laikyti kartu su Federacija. Seimui laiką ir vietą paskyria Federacija susitarus su LDS. centro valdyba.

Naujos centro valdybos rinkimai

Dvasios Vadą skirs Kunigų Vienybė.

Išrinkta: Vl. Paulauskas — pirmininkas, V. Zdankus—vice-pirmininkas, A. F. Kneižys — sekretorius, A. Vaisiauskas — iždininkas.

Literatinėn komisijon išrinkta: kun. K. Urbonavičius, kun. V. K. Taškūnas, K. Krušinskas, kun. J. Švagždys ir J. Vieraitis.

Kontrolės komisijon išrinkta: J. Smilgis, J. Glavickas ir R. Ainorius.

A. L. R. K. Federacijos Tarybon išrinkta: A. O. Avižinis.

Seimo dienotvarkei išsisėmus, prezidiumas dėkoja vietinei kuopai už gražų seimo priruošimą ir priėmimą, klebonui kun. J. Ambotui už vietos suteikimą ir delegatams už gerą posėdžiavimą.

Seimo delegatai išreiškė padėką atsistojimu ir aplodismentais prezidiumui, vietinei kuopai ir dvasios vadams. Taipgi dėkojo pereitų metų centro valdybai, o ypač Literatūros komisijai, dvasios vadui už gerą organizacijos reikalų vedimą ir linkėjo naujai valdybai sveikatos ir ištvermės vedant organizacijos reikalus.

Kleb. kun. J. Ambotas, pakviestas atkalbėti maldą, raginо delegatus sugrįžus dirbti organizacijos labui, kad nutarimai neliktų vien nutarimais ant popierio. Visokius nepasitenkinimus ar patarimus valdybai pareikšti ne piktumu, bet mandagiu būdu. Užbaigęs turiningą ir paraginančią veikti prakalbėlę atkalbėjo maldą ir tuo seimas užsibaigė 2 val. po pietų.

LDS. 1 kp. dovana $5.00 perduotaižd. A. Vaisiauskui.

Vl. Paulauskas, pirm.
B. Mičiūnienė, rašt.

Koks laimingas žmogus, kuris savo geidulių neklauso, kurio siela visada mirtį drąsiai gali sutikti, nes jo nelaiko sukaustę pasaulyje nei noras įgarsėti ar ką sau pačiam laimėti, nei kiti asmens dalykai. Nei jis iškilti geidžia, nei nusigyventi bijo. Jis valdo save ir, nieko neturėdamas, viską turi. — Wotton.

BUVO NERVUOTAS, NUSILPĘS, NUGA-TONE SUSTIPRINO JĮ

Štai yra puikus pranešimas kenčiantiems žmonėms: "Aš labai rekomenduoju Nuga-Tone kaipo sveikatos ir stiprumo budavotojas." Rašo ponas James Morris, Jr. West Philadelphia, Pa. "Aš buvau labai nervuotas ir vienas butelis Nuga-Tone suteikė man pagalbą." Tai yra puikus pagyrimas ir įvertinimas Nuga-Tone.

Nuga-Tone suteikė sveikatą, stiprumą ir džiaugsmą virš milijono žmonių kurie buvo silpni, kenčianti ir visuomet kentėjo nuo visokių skausmų ir silpnumo. Nėra geresnių gyduolių nuo praradimo apetito, nevirškinimo, gasų skilvyje ir žarnose, inkstų trubelių, pūslės įritacijos, praradimo svarumo ir stiprumo, menko miego, raumenų skausmų, silpnos nugaros ir panašių nemalonumų. Nuga-Tone veikia puikiai net į keletą dienų. Nusipirkit butelį ir pabandykit. Jūs galit gauti Nuga-Tone kur gyduolės yra parduodamos, o jeigu jūsų vertelga neturi jų pas save stake, tai reikalaukit, kad jis užsakytų jų iš olselio vaistinės.

STATISTINIŲ ŽINIŲ RINKIMAS

Ankietos gauta

Gauta parapijų žinios sulig parapijų ankietų iš sekančių Didžiai Gerbiamų Klebonų:

1) Kun. J. Švagždžio — Montello, Mass.

2) Kun. Juškaičio — Cambridge, Mass.

3) Kun. K. Urbonavičiaus — Boston, Mass.

4) Kun. Virmausko — Lawrence, Mass.

5. Kun. Taškūno — Norwood, Mass.

6) Kun. Jakaičio — Worcester, Mass.

7) Kun. Židanavičiaus — Amsterdam, N. Y.

8) Kun. Strimaičio — Schenectady, N. Y.

9) Kun. Jankausko — Ansonia, Conn.

Biznierių ankietos

gauta iš: Montello, Mass. — 86 biznieriai; Norwood — 34.; Montello, Mass. biznierių žinias suteikė gerb.: J. Daugelavičia, J. Jeskelevičia ir K. Grigas; Norwoodo — V. Kudirka, P. Kudirka, J. Kavaliauskas.

Be to sudaryta profes. sąrašas iš: Montello, Norwood, Cambridge, Worcester, Mass.

Labai uoliai

darbuojasi: Worcester, Mass. p-lė J. Leonaitė, p-lė J. Rauktytė ir p. P. Dėdynas. Jis jau surašė virš 100 biznierių ir pasižadėjo surinkti žinias iš 19 draugijų. Vadovauti gi žinių rinkime pasižadėjo gerb. kun. Vembrė.

Bostone: ponia Siaurienė, ponai V. Savickas, M. Venys, J. Sokas, V. Grudzinskas ir P. Geležinis. Jie rūpinasi sudaryti tikslius Bostono ir apielinkės lietuvių sąrašus. Iš jų p. J. Sokas jau surašė 337 šeimynas, jų tarpe 24 biznieriai; V. Grudzinskas irgi apie 300 šeimynų.

Nauji bendradarbiai

Bostone vietos inteligentų iniciatyva sutverta kuopelė darbuotojų specialiai rinkti žinių tarp profesionalų. Komisijon teikėsi įeiti pp. adv. Šalnai; adv. Cunys, Dr. Jakimavičius. Iš Worcester: p-lė adv. O. Stalgaitytė ir p. Bartkus.

Visiems nuoširdžiai pasidarbavusiems šiame istoriniame darbe ir pasiryžusiems sulig išgalių prisidėti tariu kuoširdingiausia ačiū!

Kun. S. Draugelis,
Knygos "Amerikos Lietuviai" Leidėjų Komiteto Pirmininkas.

L. D. S. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

HUDSON, MASS.

LDS. 56-tos kuopos susirinkimas įvyks penktadieny, rugsėjo 28 d. Kazimiero Staniūno namuose, po num. 12 Water St. Mieli draugai ir draugės, malonėkite visi ateiti į šį susirinkimą, nes turime svarbių reikalų kuopos naudai. Taipgi malonėkite atėję užsimokėti, kurių yra užsivilkę mėnesinės duoklės. Be to, pageidaujama, kad nariai ateidami atsivestų ir savo draugus prirašyti prie mūsų organizalijos. Kviečia **Valdyba**

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, spalių 21 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Nepamirškite užsimokėti duokles.

Raštininkė

EASTON, PA.

LDS. 40 kuopos susirinkimas įvyks spalių 7 d., tuoj po sumos šv. Mykolo parapijos svetainėj. Malonėkit visi nariai atsilankyti ir mėnesines mokestis užsimokėti, nes po vasaros vakacijų liko užvilktos.

M. Songaila

ATSIDARĖ NAUJA
STEAM MAUDYNĖ
(PIRTIS)
Po numeriu 74 Cedar Street
SO. NORWOOD, MASS.
Būna atdara tris vykius į savaitę
Trečiadieny:
nuo 4 iki 11 v. vakare
Penktadieny:
nuo 4 iki 12 v. vak.
Šeštadieny:
nuo 11 v. r. iki 12v. v.
ATSILANKYKITE PAS MUS

Įvairios Dainos

KOMPOZITORIAUS A. ALEKSIO DAINOS

Vienam Balsui Prie Fortepijono

1. Ak, myliu tave .75
2. Bernužėl, nevesk pačios .50
3. Graži čia gružė .50
4. Meilė .40
5. Meile uždegta krutinė .65
6. O pažvėlgki .50
7. Visuomet širdis surakinta .60
8. Penkios linksmos dainos $1.00

Duetai

9. Moterų Sąjungos Imnas .50
10. Skrenda, lekia musų mintįs .75
11. Trisdešimt dainų $1.50

Mišram Chorui

12. Ginkim šalį Lietuvos .50
13. Giesmė į Šv. Kazimerą .50
14. Lietuvos Vyčių Imnas .25
15. Pirmyn į kovą .50
16. Mes grįšim ten .75
17. a) Išauš vasarėlė, b) Tu mano mergelė, c) Išbėgo mergytė .50
18. a) Kaip aš buvau jaunas, b) Žiurau anksci rytų, c) Aš užgimiau Lietuvoj .50
19. a) Eikš mano mergele, b) Aš sutikau žydelį, c) Kam anksci keleis .50
20. a) Miels tėveli, b) Oi skauda galvelę, c) Atsigėriau žalio vyno .50
21. a) Oi džium-džium, b) Už jurių, c) Kalbin jaunas bernužėlis, d) Aš turėjau vištą .50
22. a) Tykusis rytelis, b) Oi laksto vanagėlis, c) Kur Nemunas, d) Oi čiučia-liulia .50

KOMP. TALLAT KELPŠOS DAINOS

1. a) Eidu į girelę, b) Ui, ui, ui, Dieve .25
2. a) Aš pas tėvelį, b) Močiute mano .25
3. a) Mergavakario daina; b) Ei, Tėveli, Tėveli .25
4. a) Močiute, miego noriu; b) Oi, varge, varge .25
5. a) Aš toli nuleista; b) Tris dzienas (dzūkiška) .25
6. a) Kad aš buvau mergelė; b) Ir ažlėkė sakalėlis .25
7. a) Oi tu, lakštingėle; b) Vanagėlis tupėjo .25
8. Tautiški šokiai I. .40
9. Tautiški šokiai .40

KOMP. M. PETRAUSKO DAINOS

1. Apvesdinkite mane 1$0.0
2. Šių nakcialy (dzukiška) .30
3. Jojau dieną (augštam balsui) .60
4. Ko lindit sveteliai .20
5. Siuntė mane motinėlė .20
6. Vai aš pakirsčiau .20
7. Saulelė Raudona .25

KOMP. VAIČIUNO DAINOS

1. Jau kelias Lietuva! .30
2. Dvi dainos .40
3. Mūsų Šokiai I. .30
4. Mūsų Šokiai II. .30

GUDAVIČIAUS DAINOS

1. Aštuonios įvairos dainos .50
2. Trys dainos .40

VAINIKUONIES

1. Mūsų šokiai .20

Visos virš paminėtos dainos galima gauti "Darbininko" Knygyne. Siųsdami užsakymus drauge prisiųskite ir pinigus. Visuomet adresuokite taip:

"DARBININKAS"
366 W. Broadway, Sonth Boston, Mass.

Įvairios žinios

RUSIJA UŽPUOLĖ MEŠKOS

"Socialistinis ant SSSR

"Krasnaja Gazeta" praneša kad Leningrado gubernijoje atsirado daug meškų. Ypač daug meškų yra Lodeinopolio ir Borovičių apskrityse. Meškos kasdien naikina 20—25 raguočius. Valstiečiai bijo leisti raguočius ir arklius į laukus. Minėtose srityse yra apie 600 meškų.

DAR VIENAS LIETUVOS SVETYS VARŠUVOJ

Prieš keletą dienų, rašo "Kelias" atvyko Varšuvon Lietuvos žurnalistas ir buvęs užsienių reikalų ministeris D-ras Purickis. Lenkų spauda pranešė, kad D-ras Purickis esąs atvykęs, kaipo vyriausio Lietuvos laikraščio "Lietuvos Aido" redakcijos atstovas. Tuo tarpu "Lietuvos Aidas" tą žinią užginčyjo pareikšdamas, kad D-ras Purickis esąs tik laikraščio bendradarbis, bet ne atstovas. D-ras Purickis manąs prabūti Varšuvoj ir Lenkijoj apie keletą savaičių.

Kas traukią Lenkijon Lietuvos žurnalistus ir šiaip svečius net buv. ministerius, kurių paskutiniu metu lankomasi kaskart daugiau, sunku spėti, ir ar tos vzitos išeis į sveikatą, reikia dideliai abejoti.

DIDIS MARAS GRAIKIJOJE

Karščio epidemija labai pradėjo Graikijoje plėstis. Atėnuose ir Pirėjuje yra per 100,000 ligonių, o kas dieną miršta 80 iki 100 žmonių. Betyrinėjant pasirodė, kad tai esanti koki tai ypatinga karščio liga. Šitą ligą atnešė nekuris sergąs vyras iš Egipto. Sirijoje, Arabijoje ir Egipte šita liga tankiai atsiranda. Kelias dienas po atvykimo to egiptiečio susirgo apie 90 žmonių, toje apylinkėje. Tai buvo dar žiema, tada liga aprimo. Dabar, kaip Graikijoje labai atšilo, tai minėtoji liga pradėjo visu smarkumu plėstis. Beveik visi teatrai yra uždaryti, krautuvės taip pat. Atėnų miestas yra labai į baimę įvarytas, nes dar niekados nebuvo tiek laidojimų, kiek dabar. Žmonės yra labai išsigandę, o turtingesnieji yra iš miesto išvažiavę. Vyriausybė dabar stos prieš tą ligą kovoti, jai nori ir Tautų Sąjunga padėti.

PIRMAS SNIEGAS DAKOTOJ

Lead, S. D. — Rugsėjo 22 d. čia ir apylinkėje pirmu kartu pasirodė šalna ir sniegas.

KIEK LENKIJOJ DARBININKŲ IR KĄ JIE PELNO?

Pasak "Wiadomišci Statystyczne" š. m. birželio mėn. Lenkijoj buvę darbininkų 888,516. Iš jų 571,717 dirbą pramonės perdirbamojoj, 143,016 kasyklose, 63,232 amunicijos ir gelžkelių dribtuvėse, 40,067 viešuose darbuose, 6,760 elektros vandentiekių stotyse.

Norint suvokti, koks vidutiniškas darbininko dienos pelnas, paimta kasyklų ir audyklų darbininkai, kur jų esąma 300,000. Pasirodo, kad aukščiausios kvalifikacijos darbininkai kasyklose dienai gauną nuo 8 a. 6 sk. ligi 9 a. 67 sk. Dombrovos rajone kvalifikuotieji amatninkai gauną dienai 6 a. 20 sk., vyresnieji pagelbininkai, dirbantieji po žeme, nuo 4 a. 65 sk. ligi 4 a. 96 sk. Jaunėliai po žeme gauną 2 a. Silezijoj moterys nuo 1 a. 92 sk. ligi 3 a. 76 sk., o Dombrovoj nuo 2 a. 17 sk. ligi 2 a. 79 sk.

Balandžio mėn. vidutinis kasyklų darbininko pelnas (uždarbis) buvęs po žeme 2 a. 69 sk., paviršiuje 2 a. 10 sk., moters — 2 a. 95 sk.

Darbininko dienos pelnas audžiamojoj pramonėj taip svyruoja: Lodzėj 8.23—4.25, Balstogėj 8.79—3.68.

Vadinasi, geriausiu atveju, taigi aukščiausios kvalifikacijos darbininkas Lenkijoj negauna nė 300 mėn., nekvalifikuotieji, kurių žinoma daugiausia, gauna tenkintis nuo 60 auks. ligi 100 mėnesiui. O tuo tarpu yra nustatyta, kad darbininkui su šeima pragyventi mažiausiai reiktų 10 auks. dienai. Štai kas geriausias komunistų agitacijos įrankis...

PLEČKAITININKAI EŽERĖNŲ BARE

Kaunas. Patikrintomis žiniomis Ežerėnų bare ties demarkinija lenkų pusėj į Kazatiškių bažnytkaimį atvyko 15 ginkluotų plečkaitininkų.

NETURI KUR DĖTIS

Vilnius. Daugumas Lietuvių Mokytojų Seminarijos moksleivių jau susivažiavo Vilniuje tikėdamiesi, kad bus atidarytą Seminarija. Tuo tarpu Seminarijos nėra ir moksleiviai neįžino kur dėtis.

Duonos klausimas. Ūkininkų karingumas. Kariuomenės peržiūrėjimas. Atsarginių mokesnis. Namų statytojams lengvatos.

Spaudos žiniomis, Sovietų Rusijoj nepaprastai esąs opus duonos klausimas kuris kasdien darąsis vis opesnis, nes ūkininkai neduodą valdžiai javų. Nevežą netgi ir tų javų, kurie dar ant kamieno buvę nupirkti.

Vetinės vaidžios įstaigos bijąs griebtis energingesnių priemonių, nes ūkininkai labai karingai prieš valdžią nusistatę.

Komandiruojamieji javų rinkti agentai pareiškią, kad be jėgos jokių rezultatų pasiekti negalima.

Saryšy su javų nederliumi padidintą apdėjimo norma, kuri tačiau nesutinka su realiais galimumais.

Saryšy su neramumais raudonojoj kariuomenėj, esąs daroma patikrinimai: atleidžiami seni kareiviai ir imami ištikimi nauji; neištikimieji atleidžiami atleidžiami atsargon. Bet kad neatrodytų tas privilegija, numatyta atsarginius apdėti mokesniais.

Nepasisekimai SSSR valdžią verčią būti liberališką, kas pasireiškęs paskutiniame dekrete, kuris ypatingų privilegijų tiekia namų statytojams: namai nebus normuojami, rekvizuojami, galės imti pagal savo nuožiūrą mokesnius ir tt.

APSIAUSTIES STOVIS LATVIJOJ?

Komunistų agentų suėmimai Rygoj

Berlyno pranešimu iš Rygos, ryšy su neramumais Latvijoj iššauktas iš atostogų krašto apsaugos ministeris. Svarstomas klausimas apie apsiausties stovio paskelbimą.

Suimtas nepriklausomųjų socialistų vadas, Rygos miesto tarybos narys ir nepriklausomųjų socialistų pirmas kandidatas į seimą d-ras Kuršinskis-Kurčijs. Be to, suimti laikraščio "Vards" faktinas redaktorius Galenieks ir ligonių kasų veikėjas Jablonskis. Visas nepriklausomųjų socialistų centralinis komitetas kaltinamas neramumų kėlimu. Dar šią savaitę tardymas būsiąs baigtas ir byla perduota prokuratūrai.

1305 NUSIKALTIMAI PER MĖNESĮ

Visoj Lietuvoj kriminalinių atsitikimų per liepos mėn. užregistruota 1305, iš aiškintą 1007, arba 76,-6 proc. Liepos mėnesį daugiausia nusikaltimų už visokias vagystes — 1098, toliau degtinės varymą — 56, sukčiavimą — 47, padirbimo dokumentų ir pinigų—27, padegimų — 16, kūdikių nužudytų — 13, šiaip žmogžudysčių — 8, plėšimų — 13, išžaginimų — 8 ir platinimų netikrų pinigų — 10.

Vietinės žinios

IŠ LDS. 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Rugsėjo 18 d. įvyko LDS. 1-mos kuopos susirinkimas parapijos svetainėj. Narių buvo gana skaitlingai susirinkę.

Atstovai O. Siaurienė, M. Žioba, J. Jackevičius, J. Glineckis ir M. Šeikis išdavė raportus iš LDS. seimo. Raportai priimti.

Išrinkta komisija: M. Žioba, O. Siaurienė, J. Glineckis, M. Šeikis ir J. Guzevičius pasitarti su L. D. S. centro valdyba kai kuriais reikalais.

Nutarta rengti šokius 24 d. lapkričio. Surengimui išrinkta V. Valatka ir P. Milius.

Taipgi išrinkta pramogų surengimui komisija į kurią įėjo V. Valatka, J. Glineckis, V. Tamoliūnas, A. Navikas, M. Kilmoniutė, V. Savickas. Orui atvėsus žada surengti vakarėlį su gražiu programu.

Be to, buvo įnešimas, kad trumpinti susirinkimus ir po to turėti diskusijas. Visi pilnai tam pritarė ir ateity tas bus vykdoma.

Susirinkimus nariai skaitlingai lanko ir visi yra gerame ūpe. Pastebimas noras pasidarbuoti LDS. labui.

Kp. rašt

CHICAGIEČIAI "SANDAROS" IŠ NUMIRUSIŲ TUR BŪT NEBEPRIKELS

Chicagos "Naujienos" praneša, kad rugsėjo 15 d. Chicagoje įvyko sandariečių puota. Valgyta su pamėgimu ir tyliai. Kalbėję daktarai.

"Dr. Naikelis juokus krėtė — sakė negana miegojęs, nieko nuoširdaus apie "Sandarą" negalįs pasakyti.

"Dr. Biežis rimtai ragino sandariečius kultūrintis.

"Dr. Margeris pranašavo savaitraščiams mirtį, ir prirengė sandariečius nenusiminti, jeigu "Sandara" mirtų: mirtis — geras daiktas.

"Dar vienas kalbėtojas ragino sudėti gana aukų, kiek reikalinga. Jam neplota delnais. Galiaus kalbėjo "Sandaros" reikalų vedėjas ir skaitlinėmis prirodė, kad reikia tuč tuojaus $1,500, bet svetainėje susirinkę žmonės šaltai tą žinią priėmė, neplojo. Žymiausis sandarietis davė $2.00 auką — kiti tiktai žiūrėjo.

"Dr. Margeris, seniaus žadėjo $100 ir kalbėdamas žadėjo dar $5.00 duoti."

Priežodis sako: "Pažadėsi — patiešysi, neduosi — negriešysi ir

Chicagiečiai, turėkite širdį, nors "gražiausius" lėšas atmokėkite.

K. K. K

ANT RENDOS

5 kambariai "Darbininko" name atiduodama ir labai pigiai. Del informacijos [illegible] "Darbininko" Administracijoje.

MIKELIONIS LAIMĖJO RINKIMUOSE

Julius Mikelionis, real estatininkas, kandidatavo į Demokratų partijos valstijos konvencijon atstovus. Taipgi kandidatavo ir Dr. Kasparo brolis A. Kasparas. Abu kandidatai 12 distrikte laimėjo pirminiuose balsavimuose. Yra viltis, kad jie laimės ir antruose balsavimuose. Taigi turėsime du lietuviu atstovu iš 12 distrikto demokratų konvencijoje.

Rap.

ATSIDARĖ VAKARINĖS MOKYKLOS

Pirmadieny, rugsėjo 24 d. atisidarė viešos vakarinės mokyklos, kuriose mokoma kalba, rašyba ir amatų.

So. Bostono Bigelow vakarinėj mokykloj jau registruojami mokiniai. Pamokos bus duodamos veltui.

Taipgi registruojami mokiniai ir Frederic W. Lincoln vakarinėj mokykloj, Broadway ir K Sts. Pamokos bus duodamos veltui pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7:30 iki 9:30 val. vakare. Šiose mokyklose priima vyrus ir moterys. Moterys, kurios nori pramokti siuvimo ir kitų namų darbų, tai gera proga tą atsiekti lankant šias vakarines mokyklas.

Lietuviai naudokitės proga. Būtinai užsireistruokite šią savaitę.

LIETUVIAI PILIEČIAI UŽSIREGISTRUOKITE

Labai daug piliečių nedalyvauja rinkimuose. Šiais metais, kuomet eina tokia smarki kova tarp kandidatų į prezidentus ir į kitus aukštesnius ofisus svarbu, kad visi lietuviai piliečiai užsiregistruotų ir lapkričio 6 d. balsuotų už kandidatus, kurie jų supratimu yra tinkami užimti vietas valdžioje. Registracija jau prasidėjo ir tęsis iki 17 d. spalių.

Bostono ir prie jo priklausančių priemiesčių piliečiai gali užsiregistruoti City Hall darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų iki spalių 3 d. š. m.

Nuo spalių 3 d. iki 17 d. užsiregistruoti galės nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Kituose miestuose ir miesteliuose registracija bus irgi iki 17 d. spalių.

Neužsiregistravę iki spalių 17 d. negalės balsuoti prezidento rinkimuose, lapkričio 6 d.

Lietuviai piliečiai turėtų užsiregistruoti ir dalyvauti rinkimuose.

PILIEČIAI IR PILIETĖS

kurie esate užinteresuoti balsavimais, ypač rinkimais prezidento, būkite malonūs atsilankyti rugsėjo 30 d. 7 val. vakare, Lietuvių Salėn, kampas E ir Silver gat. Čionai norima sutverti Lietuvių Piliečių Klubas Gub. Smith'o už Prezidentą.

Komitetas

Ši pirmadienį apsilankė "Darbininko" redakcijoje J. Minkevičius, judžių ratorius su draugu iš Hartford, Conn. Bostonan atvyko biznio reikalais. Atlikęs visus reikalus grįžta atgal į Hartfordą.

PARSIDUODA

DORCHESTERY—naujas 3 šeimynų namas 18 kambarių. Didelis plotas žemės. Netoli Morton St. 124 Selden St. Savininkas Milton 2566. (R.-28)

ANT RENDOS

DORCHESTER'Y—5 kambariai ir sun kambarys Naujas namas. Yardas del pastatymo karų. Renda $45.00. 124 Selden St., kampas Morton St. Milton 2566 (R.-28)

PAIEŠKOJIMAI

PALTANAVIČIUS, A., gyvenęs 555 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

STOPINAS, Kasparas, gyvenęs Brooklyne ir Bostone, ar kur nors apie tas vietas.

LIPEIKA, Antanas, gyvenęs Litchfield, Conn. Nuo 1924 m. jo gyvenimo vieta nebežinoma.

RAZMINAS, Adolfas, apie 40 m. kilęs iš Kražių val., Raseinių apskr., Amerikon atvažiavęs prieš pat pasaulinį karą — kur dabar jis yra — giminės žinių neturi.

STASIULIS, Juozas, apie 30 m. 1923 m. gyveno Pennsylvania valstijoj — jau penki metai kaip giminės Lietuvoje jokių žinių iš jo negauna.

KEREVIČIUS, Jonas, yra gyvenęs Waterbury, Conn., bet dabar nei duktė nei kiti Lietuvoje esantieji giminės apie jį nieko nežino.

BARANAUSKAS, Jonas, apie 30 m., 1921 m. gyvenęs Brooklyn, N. Y., būk tarnavęs J. A. V. kariuomenėje ar laivyne — jo dabartinė gyvenimo vieta giminėms nežinoma.

PERMINAS, Antanas, iš Rubikų kaimo, Sėdos valsč., Mažeikių apskr., Amerikon atvykęs prieš karą.

PERMINIENĖ, Marijona, prieš karą išvykus Anglijon, o vėliau iš Anglijos atvykus Amerikon.

BROŽAIČIAI, Kazimieras, Jonas ir Motiejus, iš Žigmantų kaimo, Jankų val., Šakių apsk., Amerikon atvykę prieš karą ir gyvenę kur tai apie Bostoną.

VARAŠKEVIČIAI, Motiejus ir Ignas, sūnus su tėvu, gyvena ar gyvenę apie New Yorką.

GUDAITIS, Juozas, gyvenęs Elizabeth, New Jersey — tėvas, susirūpinęs, nes jau virš metų kaip nieko iš jo negirdėjęs.

BAZILIAUSKAS, Juozas, Amerikon atvykęs prieš karą, apie jį žinių motina neturi nuo karo pradžios.

GEČEVIČIUS, Tomas, tarnavęs J. A. V. kariuomenėje, po karo jokių žinių giminės nėra gavę — susirūpinę jo likimu.

ŽILIONIS, Petras, apie 56 m. iš Rusonių kaimo, Seirijų val., Seinų apskr., Amerikon atvykęs 1898 m., 1920 m. būk gyvenęs New Yorke ar kur tai apie New Yorką.

ŠKAVINSKAS, K., ilgą laiką gyvenęs, o gal ir tebegyvena, Binghamton, N. Y. — giminės jokių žinių neturi — yra labai susirūpinę.

VITKEVIČIAI, Juozas, Martinas ir Kazys, jau apie 30 m. Amerikoje —, giminės jokių žinių apie juos neturi.

KONDRATAS, Aleksandras, gyvenęs, o gal ir tebegyvena Buffalo, N. Y. — giminės jo adreso neturi ir nieko iš jo negirdi.

VITKAUSKAI, Petras, Juozas ir Anelė (Rokonienė), gyvenę, o gal ir gyvena kur nors Pennsylvanijos ar New Yorko valstybėse.

JOKINAVIČIUS, Juozas, žinių Lietuvoje nebegaunama nuo pradžios pasaulinio karo.

Teikomieji arba apie juos ką nors žinantieji prašomi atsiliepti šiuo adresu: LITHUANIAN CONSULATE GENERAL, 15 Park Row, New York, N. Y.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — A. Navikas, 702 E. 5th St., S. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — J. Jackevičius, 92 Sawyer Ave. Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — L. Švagždys, 11 Bowen St., S. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Kazys Kilkis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Iždininkas — Vincas Kališius, 67 G St., South Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2-rą val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PASAL. DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — M. Žioba, 539 E. 7th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3552-R.
Vice-Pirmininkas—J. Petrauskas, 24 Thomas Pk., S. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas—J. Glineckis, 5 Thomas Pk., S. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 366 Broadway, S. Boston, Mass.
Kasierius — A. Naudžiūnas, 885 Broadway, So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Zaikis, 7 Winfield St., S. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą valandą po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVO. VALDYBA

Pirmininkė — Jieva Marksienė, 625 E. 8th St., S. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė—Ona Zulonienė, 11 Monks St., S. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Siaurienė, 443 E. 7th St., S. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Rašt. — Bronislava Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė, 105 W. 6th St., S. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipktės pas protokolų raštininkę laišku ar telefonu.

ŠV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — Jonas Jaroša, 225 L St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas—J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Prot. Rašt. — V. Mickevičius, 405 3rd St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 366 Broadway, So. Boston, Mass.
Iždininkas — V. Balutis, 36 Mercer St., S. Boston, Mass.
Maršalka — P. Laučka, 393 Fifth St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio, po num. 492 E. Seventh St., parapijos salėj, Septinta Gatvė, South Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — Mot. Verkiackas, 694 E. 5th St., S. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Pov. Ruka, 95 C St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ant. Maccjūnas, 450 E. 7th St., S. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Pranas Tuleikis, 109 Bowen St., S. Boston, Mass.
Iždininkas — Andrius Zalieckas, 150 H St., South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Kazys Mikailionis, 906 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Salėj, kertė E ir Silver gat., So. Boston, Mass., 1:30 val. po pietų. Ateidami susirinkiman prašome atsivesti naujų narių priraši prie mūsų draugijos.

Kad pasiekti turto reikalinga dviejų dalykų: darbštumo ir taupumo.—Franklinas.

TEATRŲ

"MOTINOS MEILĖ"
Drama 3-jų aktų
— ir —
"APKALBOS IR MEILĖ"
2-jų aktų
Bankraščių kopijas galima gauti pas:
JONĄ TARVYDĄ
94 Bradford St., Lawrence, Mass.

LIET. PREKYBOS B-VĖS ŠĖRININKŲ DOMEI

Visus L. Pr. B-vės šėrininkus, kurie yra pakeitę savo gyvenimo vietas, prašome prisiųsti tikrus antrašus, nes greitu laiku bus šaukiamas b-vės susirinkimas. Šis susirinkimas bus labai svarbus, nes išgirsime raportus iš mūsų atstovo, kuris tik ką sugrįžo iš Lietuvos.

Lietuvių Prekybos B-vės
366 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Garadžiaus Telefonas South Boston 0777 — Stubos Telefonas So. Boston 1463-J

PARKWAY AUTO SERVICE
Savininkas Viktoras Valaitis
Parduodam naujas Studebaker'ius ir Erskinus. Taipgi taisom visokio padėjimo automobilius ir parvežam nuo kelio [illegible] sius dieną ir naktį. Užtikrinam Gulf ir Sinclair gazoline.
415 Old Colony Avenue, South Boston, Mass.

ĮVAIRENYBĖS

PRANAŠIŠKAS SAPNAS

Kai vokiečių kaizeris Heinrich der Vogler buvo dar Saksonijos hercogas ir nė nesvajojo apie sostą, jis sapnavo keistą sapną. Jam pasiordė šventas Volfgangas, jo buvęs mokytojas, ir palengvą kalbėjo reikšmingus žodžius: "Po šešių." Hercogas nieko kito nespėjo, tik manė, kad jis buvo perspėtas, jog už šešių dienų mirsiąs. Jis užsakė karstą, pasninkavo, meldėsi ir laukė savo galo. Tačiau mirtis nesirodė. Tad jis manė, jog ji ateisianti po šešių savaičių, ir jis vėl ruošėsi tam laikui. Pagaliau numatė šešerių metų laiką, kaip teisingą jo mirties datą. Per tą visą laiką jis darė atgailą, meldėsi ir pasninkavo. Praėjo ir šešeri metai; jis vis dar nemirė. Bet tokio švento gyvenimo vaisiai nebuvo prasti. Dvasiškoji vyriausybė pastebėjo hercogo šventą gyvenimą ir lygiai po šešerių metų nuo jo sapno dienos jam pasiūlė Vokietijos sostą ir karūną.

("Šaltinis")

GUDRUS PIEMUO

Vienas kareivis pasigavo iš kaiminės aviną ir nusinešė jį greitai, neatsižvelgdamas į piemens prašymus. Tada piemuo nubėgo pas pulkininką, kuris, išklausęs jo skundo, tarė:

— Aš vagį nubausčiau, bet aš jo nepažįstu.

— Jei aš jį pamatyčiau, pažinčiau, — atsakė piemenukas.

Pulkininkas liepė pulkui išsirikiuoti. Piemenukas ėjo iš užpakalio ir apžiūrėjo kareivius.

— Ei, taip tu nerasi vagies, — tarė pulkininkas. Iš užpakalio visi lygūs. Tu privalai iš priešais apžiūrėti. Tuomet pažinsi vagį. Bet berniukas ėjo toliau ir parodė į šeštą kareivį:

— Čia, ponas pulkininke: čia yra vagis.

Jis ištraukė iš kišenės gabalą raudonos kreidos, ir tarė:

— Su šita kreida mes žymime savo avis. Aš ją pabraukiau kareiviui per pečius. Žiūrėkite, ponas pulkininke, čia yra brūkšnys.

— Gerai, — tarė pulkininkas, — šita gudrybė yra dukato verta.

— Bet kas ji man duos?

— Aš, — ir juokdamasis davė jam dukatą.

Vagis aviną grąžino ir buvo nubaustas.

("Šaltinis")

GUDRUS ŠEIMININKAS

Vienas šeimininkas, norėdamas, kad jo samdininkai smarkiai dirbtų, įsivadindavo kiekvieną darbininką atskirai į kambarį ir vaišindavo, prašydamas, kad pats gerai dirbtų ir kitus prižiūrėtų. Kai visi išeidavo dirbti, tai kiekvienas manydavo, kad jis tik vienas tėra vaišintas ir užtad dirbdavo išsijuosęs.

"Šaltinis"

KELIAUJA APLINK PASAULĮ ŠUNŲ VEŽAMI

Pereitą mėnesį iš Tilžės perėjo Klaipėdos kraštan ir atvyko į Pagėgius keliautojų aplink pasaulį šeima. Tai yra olandietis su žmona ir dviem vaikais, vienas 5, kitas 9 metų. Draug vežasi trijų ratų vežimėlį, kuris jų pačių, o kartais jų dviejų šunų vežamas. Vežimėly vaikai ir visi kelionei reikalingi daiktai. Keliauninkai nenakvoja troboj, bet kur nors lauke, pasidaro guolį ir apsidengę antklode nakvoja.

Prieš tris metus jie yra susilažę už 25,000 litų, kad apkeliaus pasaulį per 4 metus. Jau apkeliavo 18 valstybių ir likusią kelionę mano iki susitarto laiko baigti. Jie netrukus atvyks ir į Kauną.

LAIMĖS MĖGINIMO VAISIAI

Pagarsėjusios lošimo įmonėm Europoj Monako valstybėlės sostinėj Monte Karlo kasmet lošimo rūmuose — kažino nusižudo apie 1000 žmonių, iš roto išeina apie 500 ir iš turtingų lieka elgetomis tiek pat. Tačiau lankytojų skaičius ne kiek nemažėja. Atvirkščiai, paskutiniaisiais metais pastebimas "laimės mėgintojų" didėjimas. Ne be reikalo anglai, pavydėdami Monte-Karlo bizniui, ruošiasi tolygias įmones įrengti Viduržemės jūrėse esančioj tarp Sicilijos ir Afrikos Maltos saloje.

"Trimitas"

IŠRADO GRAMAFONAMS POPIERINES PLOKŠTELES

Nesenai kaž koks anglas išrado būdą dirbti popierines gramafonams plokšteles. Šios plokštelės esą padirbtos iš tokio plono popieriaus, kad galima jas įvairiai sulankstyti. Gana gražiai šitos plokštelės iššaukia gramafone garsus, tik nelabai pastovios, bet užtai neparastai pigios. Išradimo patentą iš išradėjo nupirko stambi anglų papirosų fabrika, kuri žada poierines gramafonams plokšteles dėti į papirosų dėžutes. Firma tikisi, kad del šios priežasties jos papirosus pirks ne tik rūkoriai, bet ir šiaip žmonės, susidomėję išradimu.

"Trimitas"

ĮSTATYMUS GERBIANČIOJ ŠALY

Iš Anglijos pareina žinių, kad tenai kalėjimai kaskart eina tuštyn. Kai kurios apskritys jau kelinti metai savo kalėjimuose neturėjusios kalinių. Tad patys kalėjimai apribotam laikui išnuomuojami privatiniams žmonėms, daugiausia kiaulių išlaikymui. Įdomiausia tas, kad Anglijoj kalėjimai ėmė tuštėti pradėjus 1918 metais, kada Europoje pasibaigė karas.

Kaip žinoma, Anglijoje policija neturi su savimi ginklų. Jai ginklai išduodami tik neparastuose įvykiuose. Policininkai įspėjami, kaip ir kada jie ginklus gali panaudoti. Jie miestuose, ar kur kitur negali šaudyti į kur papuolė. Jei kartais ten be jokio reikalo, ar iš netyčių policininkas pašautų žmogų, už tai jis patektų į teismą, kaipo paprastas žmogžudys.

"Ūkininkas"

Ne tas žmogus ilgai gyveno, kuris skaito sau daugiausia metų, bet tas, kurs daugiausia gyvenimą jautė. — Jonas Russo.

GAISI RUKLIŲ SPIRITO VARYKLOS BYLA APYGARDOS TEISME

Valstybei padaryti milioniniai nuostoliai. Teismas pašaukė 70 liudytojų ir daug ekspertų.

Rugpiūčio 23 d. Kauno apygardos teisme įvyko kaltinimo akto įteikimas visiems kaltinamiesiems garsioj Ruklių spirito varyklos byloje. Iš kalėjimo buvo atvežti į apygardos teismą kaltinamieji Markas Judasinas, Elijas Taubmanas, Joselis Česlė, Abromas Šichmanas ir Robertas Šafas. Kaltinamiems pranešta, kad laike 7-ių dienų jie turi teisę pareikšti norą iššaukti liudininkus, ekspertus ir pasirinkti sau advokatus gynėjus.

Nusikaltimas kaltinamani akte trumpai suglaudus taip nupiešiamas.

Česlė, Taubmanas, Šichmanas ir Judasinas kaltinami, kad iš anksto susitarę ir bendrai veikdami 1925 m. nuo kovo 14 d. iki tų metų pabaigos, be valdžios leidimo Ruklių svaigalų dirbtuvėj, Jonavoj iš neakcizuoto spirito pilstė degtinę, bonkas aplipdė naudotomis mažesnės vertės su nukirptais galais ir skirtomis likeriui ir peisakinei degtinei banderolėmis ir etikėtėmis, ta degtinę slaptai pardavė svaigiųjų gėrimų krautuvėms Jonavoje ir kitur, tuo padarė valstybės iždui apie 5 milionus 400 tūkstančių litų nuostolių.

Kad palengvintų ir paslėptų prekybą slaptai pagamintos degtinės, jie Ruklių degtinės dirbinių šaknelėse melagingai užrašė būk visai eilei žmonių parduota peisakinės degtinės ir likerio. Tie visi asmenys nei likerio, nei peisakinės degtinės iš Ruklių dirbtuvės faktinai nėra pirkę.

Tie asmenys kartu su pasislėpusiu nuo teismo I. Segaliu, kad išgautų leidimą pirkti Lietuvos banke 8000 akc. banderoles ¼ literio indams ir 10,000 komiso banderolių, per Marką Judasiną padavė mokesčių departamentui melagingą pranešimą, esą tam tikras banderolių kiekis yra žuvęs. Tokiu būdu jie gavo nupirkti tiek banderolių, kiek reikėjo aplipdyti Ruklių dirbtuvėse slaptai pagamintai degtinei. Tuo valstybės iždui padaryta apie 100,000 litų nuostolių.

1926 metų vasario 12-15 d. akcizo, kontrolieriui Cirnai mirus, iš jo kambario pagrobta daug visokių banderolių, viso 7,236 lt. sumai; banderolės jiems buvo reikalingos slaptai pilstomoms degtinės bonkoms aplipdyti.

1925 metais nuo kovo 14 iki tų metų pabaigos Ruklių spirito varykloje slaptai pagamino, darydami kasdien daugiau varymų, negu buvo leista, 297,688 laipsnių spirito ir, nesumokėjus akcizo mokesčio, tą spiritą slaptai išleido į Ruklių svaigalų dirbtuvę Jonavoje; valstybės iždas dėl to turi 2 milionus su viršum litų nuostolių.

1926 m. liepos 14 d. iš Ruklių spirito varyklos slaptai išleido, nesumokėję akcizo mokesnio, geležinę statinę su 125 literiais spirito, kurią pasiuntė Panevėžin. Vėliau Česlė, Taubmanas ir Šichmanas norėdami panaikinti kvotą apie tą statinę, siūlė policijos tarnautojams Kundrotui ir Vosyliui po 2000 litų kyšio.

Be to Judasinas ir buvęs akcizo valdininkas Šafas kaltinami tuo, kad 1925 m. liepos 3 d. pasisavino ir paslėpė Judasino bute, Kaune, kvotą dėl Segalio pražudytų banderolių; 1926 m. vasario mėnesį ta byla pas Judasiną rasta.

Prokuratūra šaukia apie 70 liudininkų ir eilę ekspertų.

"Liet. Aidas"

Rugsėjo Mėnesio Istoriškos Dienos

NEGRŲ PALIUOSAVIMAS PASKELBTAS

Rugsėjo 22, 1862 m.

Kad horų atsiskyrimas pietinių valstijų nuo šiaurinių buvo priežastis Namų Karo, bei gal daugiausi prisidėjo paliuosavimas negrų.

1619 į Ameriką iš Afrikos atgabenta net 20 vergų. Po tų metų, atgabenimas vergų buvo vis didesnis ir didesnis. Nežinom kiek iš viso vergų pargabenta, nes rekordų nelaikyta. Sulig istorikų aprokavimų, 900,000 negrų atgabenta į šią šalį 16-tame šimtmety, 2,750,000 negrų 17-tame šimtmety, 7,000,000 negrų 18-tame šimtmety, ir suvirš 4,000,000 negrų 19-tame šitmety, arba iš viso apie 15,00,000 dūšių. Bet mirties rata tarpe šitų negrų buvo labai augšta, nes 1860 metais buvo tik penki milijonai negrų Suv. Valstijose. Apie 448,000 iš jų buvo liuosi nes gyveno šiaurėje. Bet kiti gyveno kitose vergų valstijose, ir tos valstijos nuolat stengėsi laikyti tuos negrus vergijoj. Negrų savininkai galėjo juos parduoti arba atiduoti kitiems. Jeigu savininkas turėjo skolų, negrus galėjo paimti užmokėti skolas. Negrai negalėjo turėti jokio turto, negalėjo prisiegti teisme, negalėjo padaryti jokio kontrakto, ir tt. Juos savininkai mušdavo kiek tik norėjo, ir jeigu buvo užmušti arba nužudyti savininkas nebuvo atsakomingas už tą. Negrams drausta mokintis rašyti ir skaityti, kurie bandė duoti instrukcijas negrams turėjo mokėti bausmes, arba pasodinti kalėjime.

Visi negrai kovojo vergiją. Buvo visokių sukilimų 1800 m., 1822 m. ir 1831 m. Šiaurių liuosi negrai nuolat varė propagandą paliuosuoti visus negrus, bet nepasisekė. Bet už kiek laiko atsirado daugelis baltų žmonių, kurie priešinos vergijai. Kuomet Linkolnas išrinktas prezidentu — abolitionists — vergų išliuosavimo šalininkai, tikėjo kad jis turės paliuosuos visus vergus. Bet prezidentas Linkolnas užsidavė republikonų partijos radikališkai dalei po vadovyste Horace Greely. Jie reikalavo išnaikinimą vergijos pradžioje karo. Bet Linkolnui rūpėjo užlaikymas Unijos ir vergų paliuosavimas buvo antroj vietoj.

Rugsėjo 22 d., Linkolno pirma Paliuosavimo Proklamacija išleista. Šitas istoriškas dokumentas paliuosavo apie 2,000,000 vergų Arkansas, Alabama, Colorado, Georgia, Mississippi, North Carolina, South Carolina, Texas, Virginia ir Louisiana valstijose. Proklamacija neinėmė rubežines valstijas; 832,000 vergų šiose valstijose netapo liuosais pakol 13-tas priedas prie konstitucijos įėjo galėn gruodžio mėnesy 1865 m.

1920 m. buvo 10,463,000 negrų Suv. Valstijose.

F. L. I. S.

JUOKELIAI

AKIS UŽ AKĮ, DANTIS UŽ DANTĮ

— Ar tai tamstos šuo, pone?

— Mano.

— Tai prašau atlyginimo, — jis man įkando iš užpakalio!

— Gerai! Leidžiu tamstai jį įkąsti į tokią pat vietą. ("K.")

Kalbasi štabo raštininkai.

— Klausyk Šimkau, koks asilas tave šiandien skutė, kad visą veidą suraižė?

— Tai visai ne asilas, o aš pats skutausi. ("Karys")

Jonas.—Kiek metų bus žmogui, kuris gimė 1887 metais?

Petras: Kas tas žmogus — vyras ar moteris? ("S-ba")

PASAULIO DALYS

Būrininkas aiškina naujokams pasaulio dalis.

— Įsidėmėk, Rauba, kad aš atsistojęs veidu į žiemius, iš dešinės turiu rytus, o iš kairės — vakarus. Na, ką aš tuomet turiu užpakalyje?

— Kad gėda pasakyti, tamsta būrininke. ("Karys")

Vyras atbėgo į kriminalinę policiją ir sako:

— Vakar aš Tamstoms pranešiau, kad pas mane pavogė žiedą. Bet dabar prašau nesirūpinti, žiedą aš jau suradau. Jis buvo mano kišeniuje.

— Pervėlu, atsakė valdininkas, mes vagį jau sugavome! ("S-ba")

Ką tik išėjo iš spaudos!
Artisto
STASIO PILKOS
Nauja Knyga
"JAUNA KURYBA"
su paveikslais

Daug rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklemacijų.
Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knygutę.

Kaina tik 25c.

Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.

"DARBININKAS"
336 B'way, So. Boston, Mass.

A. J. KUPSTIS

332 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 1662—1373

REAL ESTATE
ANT PARDAVIMO
South Boston'e

Trijų šeimynų medinis namas 4-4-4 kambariai, gesas, elektras, skalbynės, pijazai. Prekė $5,500. Savininkas sutinka mainyti ant farmos apie 20 arba 25 akerius žemės kur yra laikomos arba galima laikyti karvės. Norintis mainyti kreipkitės tuojau.

Puikus kampinis namas, krautuvė ir 9 kambariai, gera ir parankiausia bizniui vieta. Kampas E ir Fifth Sts., So. Bostone. Prekė $5,500.

Trijų šeimynų medinis namas ant Sixth St., netoli E St., 4-4-4 kambariai, gesas, elektra, skalbynės. Visas pertaisytas iš vidaus ir iš lauko. Prekė $4,800.

Dorchester'y

Trijų šeimynų medinis namas su visais įtaisymais. Prekė $10,500.

Trijų šeimynų medinis namas 5-6-6 kambariai su įtaisymais. Prekė $10,000.

Dviejų šeimynų medinis namas 5 ir 7 kambariai su visais įtaisymais ir vienas lotas žemės delei namo. Prekė $11,500.

Arlington'e

Naujas dviejų šeimynų namas 5-5 kambariai ir dviejų karų garadžius su visais įtaisymais, prekė $12,500. Savininkas sutiktų mainyti ant farmos apie 10 akerių arba ir mažiau, kur yra laikomos arba galima laikyti karvės.

Hardware Krautuvė South Bostone ant Broadway, geras, senai išdirbtas biznis, parsiduoda pigiai.

Barbernė ir Poolrumis. Vieninėlė tokia įstaiga didžioj lietuviais apgyventoj vietoj, Bostono priemiesty. Parsiduoda pigiai, kreipkitės tuojau.

PRIEINAMIAUSIA PROGA KIEKVIENAM INSURANCE

Indėrina ir anė ĮSMOKESČIO (tik Mass. valstijoj) automobilius, forničius, namus, stiklus, sveikatą, gyvastį ir t. p.

Patūpinu pinigus delei morgičių ant namų ir farmų, Bostone ir jo apielinkėse.

Jeigu turite pinigų, kurinos galėtumėte paskolinti, gaudami gerą nuošimtį, ant pirmų arba antrų morgičių, praneškite man.

Užlaikau taipogi ir Laivakorčių Pardavimo ir Pinigų Siuntimo Skyrius.

Parduodu, Anglis ir Malkas. Anglys žiemai tarpu atpigo. Pirkite dabar. Pristatome netoliau kaip 12 mailių nuo Bostono.

Turiu daugybę namų, farmų ir biznių ant pardavimo ir mainymo kurių čia negalima suminėti.

Visais reikalais galima kreiptis ypatiškai, laišku arba telefonu.

Ofiso valandos: Nuo 9 val. ryto iki 9 vak vakaro.

Tel. So. Boston 0823
NAUJOJE VIETOJE
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
511 Broadway, So. Boston
Ofsio valandos:
nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taip-gi seredomis nuo 12-tos dieną uždarytas
Taipgi nuimu ir X-Ray

LIETUVIS DENTISTAS
DR. ST. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 ryto, nuo 1:45 iki 5:20 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Reumatizmas, nervų ligos, inkstų ir vidurių ligos pasekmingai gydomos.
Virš 25 metų praktika
DR. KILLORY
60 Scollay Square, Boston
Olympia Theatre Bldg.

Tel. Brockton 5112
DANTISTAS
DR. A. J. GORMAN
(GUMAUSKAS)
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampas Broad Street)
Ofiso valandos:
Ryte nuo 10 iki 12 val.
Dieną nuo 2 iki 5 val.
Vakare nuo 6 iki 8 val.
Sekmadieniais pagal sutartiec.

Tel. So. Boston 0506-W.
Lietuvys Dantistas
A. L. KAPČIUS
251 Broadway, South Boston
("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

P. J. AKUNEVIČIUS
Lietuvis Graborius
820 E. SIXTH ST., SO BOSTON
Tel. S. B. 4486

Residencijos Telephonas: 0779-R. K
Ofiso Telefonas So. Boston 0779-W
S. BARUŠEVIČIUS
Lietuviškas Graborius, balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras
258 W. Broadway
South Boston, Mass.
Residencija 888 Dorchester Avenue
Dorchester, Mass.

E. V. WARABOW
(Wrubliauskas)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1043 Washington Street
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1503
MONTELLO OFFICE
104 Ames Street
Telephone Brockton 1644-J

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ŽALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 442 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 5831-W

Main Office
South Boston
0304-W
Branch Office
Brockton
7916-W
J. PETRUŠKEVIČIUS
Lietuvinotas Graborius
137 Ames St., Brockton, Mass.
162 Broadway, S. Boston, Mass.